

SUVANNON SEUTU

SAKKOLAN, METSÄPIRTIN JA VUOKSELAN PITÄJÄLEHTI

Tervetuloa kesä! Rohkeimpien uimareiden kesä käynnistyi toukokuisen Laatokan laineissa Metsäpirtin Vorkenrannassa. Suvannon seudun säätiöiden yhteismatkasta sivut 4-10.

NRO 4/2009

KESÄKUU

Taipaleen ristin uusi laatta kiinnitettiin toukokuussa paikalleen. Sivu 11.

SUVANNON SEUTU nro 4/2009:

- * Paukun palsta: Viimeiset ajat, s. 3
- * Suvannon seudun säätiöt tutustumismatkalla Raudussa ja Metsäpirtissä, s. 4-7
- * Matka GPS:n taltioimana, s. 8-10
- * Taipaleen risti nyt kunnossa, s. 11
- * Kevättä Metsäpirtin hautausmaalla, s. 12-13
- * Kotilomi, s. 13
- * Tervetuloa Metsäpirtin pitäjäjuhlaan Mynämäen Mietoisiin 28.6.2009, s. 14
- * Virkin virkkeet: Tulossa on juhla ja juhannus, s. 15
- * Tervehdys kotiseutumatkalta toukokuudesta Vuoksela, s. 16-17
- * Ebba Penttilä aloittanut Vuoksela-seuran sihteerinä, s. 18
- * Entisajan kesäiset huvittelut, s. 19
- * Sakkolan Kirkonkylän Nuorisoseura teki nuorisotyötä jo yli sata vuotta sitten, s. 20-21
- * Sakkola-juhlat Pirkkalassa 26. heinäkuuta, s. 22
- * Sotahistorian tutkija Sorko haastatteli veteraania, s. 23
- * Saijajoki Lutjananniemestä Sahtiin, s. 24-25
- * Naapuripitäjien juhlia, s. 24
- * Sakkola-Seuran väki piipahti Parolassa, s. 26-27
- * Mukana suuressa juhlamessussa, s. 28
- * Kuvatunnistuksia ja lisää tiedonkeruuta, s. 29
- * Perheutisia, yms., s. 29-30
- * Kirjatyöryhmien ja säätiöiden yhteystietoja, s. 31-32

SEURAAVA SUVANNON SEUTU -LEHTI ilmestyy heinäkuussa. Aineistot toimitukseen viimeistään torstaihin 9.7. mennessä, kiitos! Sitä seuraava numero ilmestyy syyskuun alussa.

**SAKKOLA-JUHLAT
PIRKKALASSA**
su 26.7.2009 pääjuhla

Illanvietto pe 24.7.
Haikan lavalla

**Sakkola-Museo
auki Kuokkalan
Museoraitilla
Lempäälässä**

Tiedustelut:
Antti Hynnä
0408490048

Hannu Turkkinen
040 581 4398

Lahjoituksia Sakkola-Museolle

Apteekkineuvos **Marcus Olli** on lahjoittanut Sakkola-Museolle kopiot Sakkolan Osuuskaupan 20- ja 30-vuotishistoriikkeista sekä paperi- että pdf-versioina. Hän oli löytänyt tietoja eduskunnan kirjastosta.

Liudan vanhoja valokuvia ovat museolle lahjoittaneet **Liisa Jussila** ja **Liisa Lähdekorpi**.

Tuvasta tupaan-kirjan
korjaukset välittömästi
Hannu Paukulle,
kts. yhteystiedot
seuraavalta sivulta!

PAUKUN PALSTA

Viimeiset ajat

Olemme vai-
moni kanssa
vihdoinkin saa-
neet oikolu-
tua Sakkolan
kylät tuvasta
tupaan 1939 -
teoksen digi-
taaliseen muo-
toon skanna-
tun version. Tekstin skannauksen yh-
teydessä oli tullut paljon virheitä, jotka
piti korjata. Koko teksti piti lukea läpi
ja tarkistaa se ensin vanhan painoksen
mukaiseksi ja vasta sitten pääsimme
korjaamaan niitä virheitä, jotka olivat
vanhassa painoksessa. Toivottavasti

skannattuun tekstiin ei jäänyt kovin
paljon uusia virheitä.

Oikoluku oli hidasta ja se vei runsaasti
vapaa-ajastamme. Olen saanut pal-
jon vinkkejä siitä, mitä korjattavaa van-
hassa painoksessa on. Olenkin tehnyt
kaikki korjaukset, jotka minulle on toi-
mitettu. Kartoissakin oli joitakin virhei-
tä, mutta niitä en ruvennut uudestaan
piirtämään. Selvitän tekstissä, missä
mikäkin talo oli, jos ne eivät ole kartas-
sa oikealla paikallaan.

On ymmärrettävää, että talojen sijoit-
taminen kartalle ei aina ole helppoa.
Monet talot tuhoutuivat talvisodan ai-
kana ja jatkosodan kuluessa rakennet-
tiin paljon uudistaloja. Tarkoitus kui-
tenkin on, että kirja olisi läpileikkaus
vuodesta 1939, jossa olisi koko Sakko-
lan sen aikainen asujaimisto. Myös kir-
konkirjoissa seurakunnan lakkauttami-
seen vuoden 1949 loppuun saakka mai-
nitut tapahtumat on kirjattu teokseen.
Tämän jälkeen syntyneitä lapsia ei ole
järjestelmällisesti mainittu.

Sakkolalaiset siirtyivät kesän 1944
hyökkäyssodan jälkeen pois Sakkolas-
ta muualle Suomeen, mutta suurimman
osan virallinen muuttoajankohta on
vuosi 1949, jolloin seurakunta lakkau-
tettiin.

Nyt on viimeiset ajat lähettää korja-
uksia kirjan uutta painosta varten. Vie-
lä ehtii tehdä korjaus ehdotuksia, jos
pitää kiirettä.

Ehkä jo elokuussa oikoluettu teksti
lähtee eteenpäin Marjo Ristilä-Toikan
taitettavaksi tulevaa Tuvasta tupaan -
kirjan uusintapainosta varten.

Toivottavasti saamme uuden painok-
sen joulumarkkinoille.

Hannu J. Paukku

Sakkola-Säätiön

valtuuskunnan puheenjohtaja

Harjatie 5, 32210 LOIMAA

puh. 0500-741296

hannu.paukku@punkalaidun.fi

Lius-sukuseura kokoontuu

Lempäälässä lauantaina 1.elokuuta
yhteydenotot iltaisin 050- 5723 551
Terveisin Vuokko Liius

Ukkosen sukuseura ry kokoontuu

(Sakkolan Koukunniemi, Pyhäjärven ja Sakkolan Lohijoki)

Sukukokous ja sukujuhla on hotelli Cumulusessa
(Aittakarinkatu 9, Rauma) 15.8.09 alkaen klo 13.00. Ruokailun hinta 20
euroa / aikuinen , lapset 5,80 euroa sisältää täytekekkekahvit.
Klo 11.30 alkaen on mahdollisuus tutustua Rauman taidemuseoon (Ku-
ninkaankatu 37).

Kokouksessa ovat esillä sääntömääräiset asiat.
Muu ohjelma koostuu arpajaisista, runoista ja musiikista.

Sitovat ilmoittautumiset viimeistään 31.7.09 mennessä:
Marja-Riitta Hakalalle p. 050-4583509
Raimo Honkasalolle p. 040 7208732 tai
Tuija Ukkoselle p. 03-4587093.

Tervetuloa sukulaisia tapaamaan !
Sukuseuran hallitus

Paukkujen sukukokous

järjestetään lauantaina
15.8.2009 kello 12.00

Huittisissa Suttilan vanhalla
koululla Punkalaitumentie 730
(Punkalaitumen tietä Huittisten
keskustasta noin 12 kilometriä
Punkalaitumen suuntaan)

Kaikki, jotka katsovat tavalla
taikka toisella kuuluvansa
Paukkujen sukuun,
TERVETULOA!

Tarjoilujen järjestämisen
vuoksi ilmoita
osallistumisestasi välittömästi
Pauli Paukulle 040-7704078
tai sukutoimikunnan
puheenjohtajalle
Hannu J. Paukulle
0500-741296 tai
hannu.paukku@punkalaidun.fi

Suvannon seudun säätiöiden yhteismatkalla tutkittiin nyt Rautu ja Metsäpirtti

Metsäpirtin Vaskelaan kylässä on paljon uudisrakennuksia ja lisää tulee. Nämä huvilat häämöttävät Koukunniemeä vastapäätä Taipaleenjoen maisemassa.

Suvannon seudun säätiöt jatkoivat yhteistoimintaansa tekemällä toukokuulla yhteisen matkan Karjalan kannakselle. Tällä kertaa tutustumiskohteita olivat Metsäpirtti ja Rautu. Aikaisemmillä yhteismatkoilla kohteina ovat olleet Pyhäjärvi ja Räisälä sekä Sakkola ja Vuoksela. Ensi kevääksi jäi hautumaan, perehdytäänkö silloin Käkisalmeen.

Suvannon seudun säätiöt ovat viime vuosina halunneet lujittaa yhteistyötään. Yksi toimintamuoto on ollut perehtyä naapuripitäjiin, että kotiseutummatkoilla osattaisiin suunnistaa myös naapurikuntien nähtävyyksille. Nyt kolmannen tehdyn yhteismatkan jälkeen hanketta on kiiteltä jokaisen säätiön taholta: on ollut antoisaa saada tietoa lähikunnista niistä hyvin tietävien matkaoppaiden johdolla. Vaikka kohteita on nähty kartoilla, on kannattanut käydä paikan päällä katsastamassa kulkuväylät – osaan pääsee perille bussilla, mutta osaan vain maastoautoilla tai kävellen.

Kalevi Hyytiä (keskellä kiikareineen) esitteli Vaskelan kyläaukeamaa. Taus-tan taloa rakennettiin parhaillaan.

Metsäpirtin kierrosta luotsasivat Kalevi ja Pirkko Hyytiä, ja toki muitakin Metsäpirtti-tietäjiä linja-autosta löytyi, ja monistenippu antoi lisätietoa. Hyytiä oli myös varautunut täydentämään esitystään tietokoneen avulla, mutta yhteyksiä ei saatu toimimaan.

Nähtyä tuli niin Vaskelan koski kuin Neusaari, ja tähyiltyä Taipaleen yli Koukunniemeä ja Terenttilää. Vaskelan kosken vaiheilla on paikka, josta voi lunastaa kalastuslupia, tosin mahdolliset saalislohet on annettava Ahdille takaisin.

Myös Vaskelan kylän eli Larin Parasken maisemissa patikoitiin ja katseltiin kylvötoiden alla olevia viljelysaukeita sekä tekeillä olevia komeita taloja. Ilmi Pesonen kertoi, että kylään on suunnitteilla uusi ortodoksikirkko.

Lintuharrastaja Kalevi Hyytiä kertoi lisäksi kuulluista luontoäänistä; kevään käenkukunnan ohella alan harrastajat tunnistivat mm. satakielen ja ruiskurään, pikkulokin ja ruohokerttusen.

Metsäpirtin kunnantalo ja kulttuuritalo todettiin sijaitsevan Viisjoen vastakkaisilla puolilla kuntakeskuksessa, jossa oli myös tori, ravitsemusliikkeitä ja kauppoja tavaroita pullollaan. Viisjoessa nähtiin olevan jäljellä vanhan voimalaitoksen rakenteita.

Laatokan ”meren” keväistä kohinaa kuunneltiin ja katseltiin Vorken rannassa, jossa rohkeimmat kipaisivat uimaan. Saaroista ja Saunasaaren aallomurtajaa ei nyt päästy ikuistamaan huonokuntoisen tien takia, sinnikkäästä yrityksestä huolimatta.

Lahjoitusmaatalonpoikien patsaalla pysähdyttiin ja nähtiin Metsäpirtin kirkon ja vanhan hautausmaan vaiheet, sekä uusi hautausmaa, joka on vuokrattu Metsäpirtti Seuran hoitoon. Samoin Paukunmäki ja Joentakan koulun paikka kuuluivat kierrokseen; koulun taannoinen opettajan poika Tommi Tilli oli matkassa. Hän sai todeta äitinsä istuttaneiden ruusupuskien olevan elossa, vaikkakin koulun paikalla on uusi asuinrakennus.

Taukonuotilla Metsäpirtin Vorkenrannassa, Laatokan maisemissa. Vas. Kalevi Hyytiä, Matti Naskali, Heikki Malkamäki, Outi Aphonon ja Robert Rainio.

Metsäpirtin keskustaa halkovassa Viisjoessa on jäljellä voimalaitoksen rakenteita.

Joentakan koulun paikalla on talo, mutta Tommi Tillin äidin istuttamat ruusupuskat ovat entisellään.

Kulttuuritalon koristemosaiikkia.

Rautu-päivää opasti Markku Paksu, ja kirjallista materiaalia jakoi taustatuksi Heikki Malkamäki.

Markku Paksun sujuva sanankäyttö suolsi kuulijoille niin faktatietoa Raudun eri kolkilta kuin värikkäitä kertomuksia huumorilla höystettynä.

– No, miul käy vähän kuin keskustalaisel poliitikol – puhe jatkuu, vaikk ajatus katkeaa, vitsaili Paksu.

Markun informaation joukkoon kuului myös vinkkejä siitä, miten moni julkisuuden henkilö on juuriltaan Raudusta: Katri Komi, Jaana Husu-Kallio, Tuuli Matinsalo, Markku Aro, Markku Onttonen, Sami Sarjula... Kun listasta ei meinannut tulla loppua, päätti Markku asian toteamalla:

– Ja kaik’han ne Rauvust’ on!

Kun Sakkolan porsaistakin meinasi välillä tulla rautulaisia, alkoi bussin perältä sakkolalaisten osastosta kuulua vastalauseita. Asiassa päästiin kuitenkin yhteisymmärrykseen; kyllä niiden Sakkolan porsaiden sekaan mahtui parisniekkojen kaupattavaksi porsaita myös muista pitäjistä.

Raudussa käytiin alkajaisiksi katso-massa ”Raassulin tullia” ja vanhaa rajaa, jonka jälkeen alkoi Inkerinmaa. Inkeristä tuli paljon pakolaisia Rautuun 1920-luvun vainojen aikaan, ja kuntaan rakennettiin mm. inkeriläisten lasten-koti. Inkeriläisiä jäi Rautuun asumaan peräti parituhatta henkeä.

Markku Paksun kertoessa pitäjän historiaa ohitettiin mm. Orjansaaren kylä ja käytiin Saijajoella vanhan myllyn paikalla. Vehmaisten koulua Paksu kertoi joskus olleensa jopa ostamassa, mutta nyt hänellä on siitä muistona vain ikkunanpokat. Paikan omistaa venäläinen upseeri, jonka kesäpaikkana vanha koulu toimii. Leinikylän hiekkaranta – Paksujen vanhoja tiluksia – oli matkalaisille komea nähtävyys, missä kevät-kylmän veden kävi testaamassa Eeva Malkamäki. Maiseman jälkeen emme ihmetelleet, miksi Markku kotikunnaita ta-kaisin havittelee.

Leinikylän hovista kuulumme hurjia tarinoita; paikalla oli asunut nuoriin miehiin mieltynyt ”musta leski”, joka tappoi rakastajansa niihin kyllästytty-ään. – Lienee puutarhassa paljon luita, kommentoi oppaamme.

Raudun asemakylä on pitäjän vilkkain

Markku Paksu istutti kesäkukkaset Raudun vanhan hautausmaan muistokivelle.

Raudun ortodoksikirkko on katsomisen arvoinen kohde.

keskus. Aseman piirustukset yms. dokumentteja on Rautu-Seuran hallussa. Hautausmaan muistomerkillä matkalaiset istuttivat kesäkukat. Palkealan ortodoksikirkon hautausmaalla nähtiin Larin Parasken muistomerkki, ja ortodoksikirkon paikalla oleva muistokivi. Kirkkopuistoa on raivattu kymmenkunta vuotta sitten, mutta vesurilla olisi nytkin töitä.

Kotiinlähtöpäivän aamuna visiitti vei vielä ihastelemaan Raudun komeaa ortodoksikirkkoa kellotapuleineen. Kirkon pihapiiri oli täynnä autoja paikallisten osallistuessa sunnuntaiaamun jumalanpalvelukseen.

Korvat höröllä olevia kyydittäviä Leo Orjamon sompaamassa bussissa oli

Metsäpirtin ja Raudun edustajien lisäksi Vpl. Pyhäjärveltä, Räisälästä ja Sakkolasta. Käkisalmen ja Vuokselan säätiöiden väkeä ei tällä kertaa mukaan ennättänyt.

Majoituspaikkana toiminut Igoran lomakeskus Raudussa oli hyväntasoinen, jossa valittamisen sijaa ei ollut huoneissa, ruoka- tai muissakaan palveluissa. Tietämän mukaan lomakeskusyrityksessä on vahvasti mukana Venäjän pääministerin Vladimir Putinin puoliso Ljudmila Putina, joka olisi hiltain hankkinut Igoran yhteyteen lisäämään 2000 hehtaaria golfkenttää varten. Nyt alueella on mm. laskettelurinne ja uimahalli, ja jäähallia rakennettiin parhaillaan.

Igorassa suomalaissäätiöiden edus-

Leinijärven rantatöyräällä matkalaiset ihastelivat maisemia Heikki Malkamäen ja Markku Paksun johdolla.

Raudun kunnanjohtaja Aleksandr Sokolovia Sakkola-Säätiön tervehdyksen ojensivat pj. Hannu Turkkinen ja vpj. Aila Alanen, tulkkina Kaisa Paukku.

tajien vieraana piipahti Raudun kunnanjohtaja Aleksandr Sokolov, mutta muiden kuntien edustajia ei tällä kertaa yhteiselle illalliselle saapunut. Tulkkeina iltatilaisuudessa ja muualla matkan varrella toimivat Jukka-Pekka Mustonen ja Kaisa Paukku.

Reissuun kuului tietysti makkarapaistot ja iltapäiväkahvit taukopaikoilla. Matkaa siivittivät myös laulut ja runot, joiden esittäjiä löytyi vapaaehtoisesti matkalaisten keskuudesta, esimerkiksi Raili Lameranta ja Pirjo Kiiala.

Keväisellä käynnillä tuli todettua myös se, että Kiviniemen koski virtaa sijallaan, Muolaan "automarket" palvelee edelleen, Kuusaassa "navetan" kahvila- ja majoituspalvelut ovat toiminnassa, Viipurissa kannattaa edelleen tehdä ostoksia niin torin vaiheilla kuin kauppahallissa ja ehkä uutena kohteena piipahtaa kauppakeskus Karusellisissa. Ja että rajamuodollisuuksiin kuluva aikaa ei voi koskaan tietää; tulo-matka sujui hyvinkin sukkelaasti.

Marjo Ristilä-Toikka

Larin Parasken muistopatsaan reliefi.

Vanha Popeda oli edelleen ajossa.

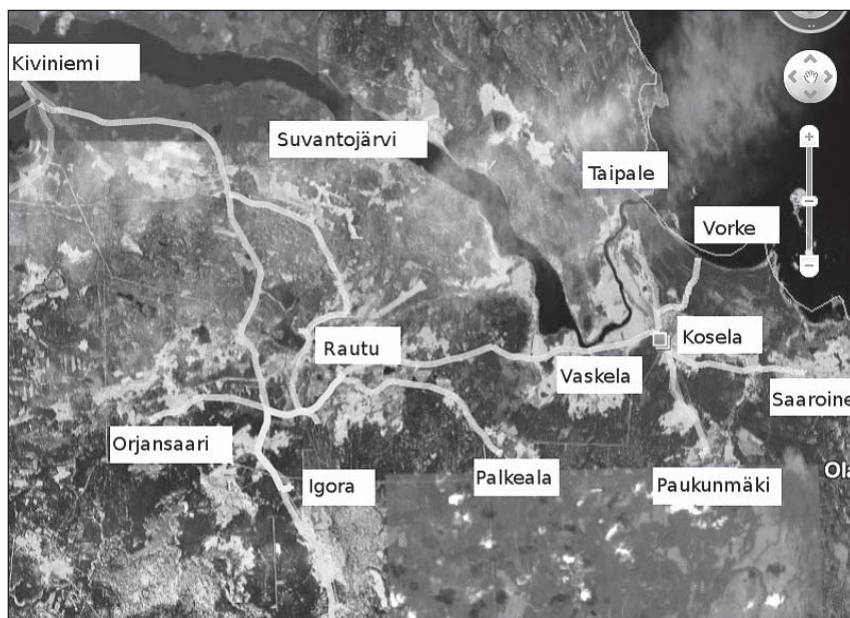
Matkalaisia ihmetteli Raudun hautuumaalla piipahtanut koira.

GPS:n taltioima matka Rautuun ja Metsäpirttiin 21.-24.5.2009

Suvannon seudun pitäjäyhteisöjen matka Rautuun ja Metsäpirttiin tehtiin 21.-24.5.2009.

Johdanto

Tässä yhteenvedossa esitetään matkan tapahtumia GPS-laitteen dokumentoina. Matka alkoi Nastolasta Tampereen kautta Helsinkiin ja edelleen Vaalimaan kautta Raudun Maanselälle, Igoran hiihtokeskukseen, joka oli 35 henkisen seurueen tukipiste. Täältä käsin tutustuttiin Metsäpirttiin (22.05.) ja Rautuun (23.05). Paluupäivänä (24.05) palattiin tuloreittiä pitkin takaisin Helsinkiin, Tampereelle ja bussi lähtöpaikalle Nastolaan. Lämpimimmät kiitokset kaikille matkaan osallistuneille. Matkareitti on esitetty kuvassa 1.

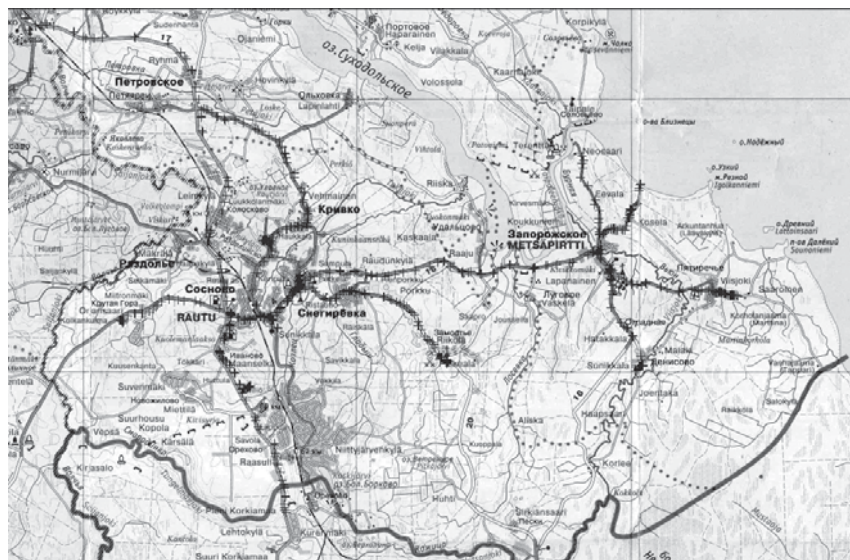
Kopio Googlen tarjoilemasta satelliittikuvasta kertoo matkan reitin.

Vieressä ylhäällä oleva kartta on kopio Googlen tarjoamasta satelliittikuvasta. Harmaa viiva esittää matkareittiä. Saavuimme Igoraan Kiviniemestä. Metsäpirtin osuus alkoi Igorasta, josta ajoimme Raudun kautta Metsäpirttiin. Metsäpirtissä pysähdyimme ensin Vaskelassa, sitten Koselassa, sieltä Taipaleen joen suistoon, josta edelleen Vorken rantaan. Sieltä edelleen Koselan kautta kirkolle ja Saaroisiin ja lopulta Paukunmäelle ja takaisin Igoraan.

Raudun osuus alkoi Igorasta Kuolemanlaakson kautta entiselle rajalle, paluu Käkisalmitietä pitkin Raudun risteukseen, josta käynti Orjansaaren ja Lipolaan (Kivennapaa).

Sieltä paluu Käkisalmitielle, josta Kiviniemeä kohden Petäjärvelle (Sakkola), josta Vehmaisiin ja edelleen Leinikylään. Sieltä Raudun rautatieaseman kautta Raudun kirkolle ja edelleen Palkealaan, josta paluu Igoraan.

Paluupäivänä kävimme Raudun ortodoksihautausmaalla ja uudessa ortodoksikirkossa, jonka jälkeen Kiviniemen kautta Muolaan Kuusaaseen ja sieltä Viipuriin ja kotiin evakkomaahan.

Venäläinen kartta 2000-luvulta Raudun ja Metsäpirtin alueelta. Matkareissu merkitty pienin ristein.

Nykypäivän kartat

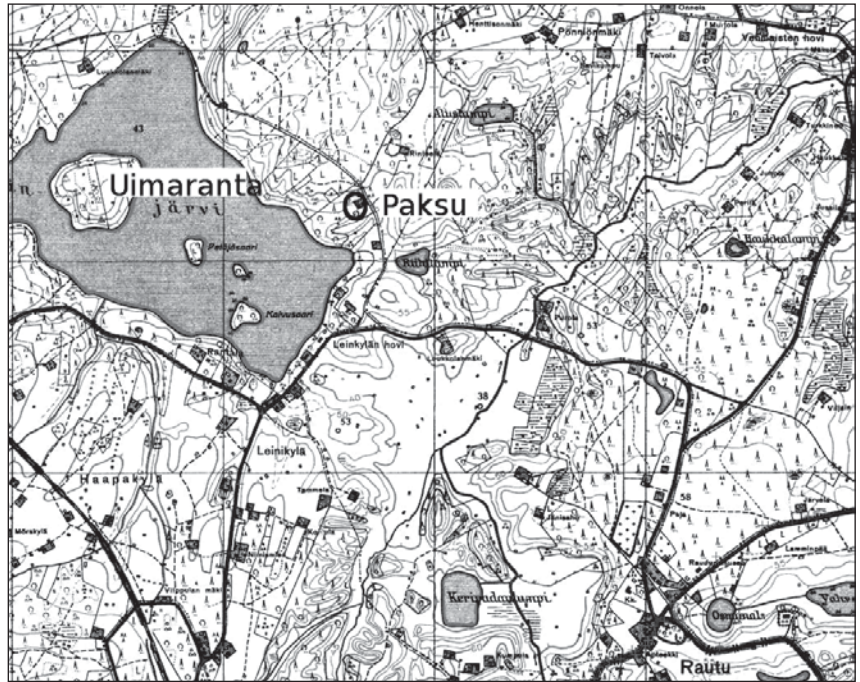
Karjalan Kannaksesta on tarjolla lukuisia karttoja. Ylläolevassa kuvassa on esitetty venäläinen karttakopio Raudun ja Metsäpirtin alueelta. Siihen on

sijoitettu edellä oleva matkareitti risteinä. Kartasta näkyy nykyasutus, joka jossain määrin vastaa aikaisempaa asutusta (katso kuva 3). Eräin paikoin on selviä asutuskeskittymiä. Tällaisia ovat

Raudun puolella kirkonkylän seutu ympäristöineen, Leinijärven alue, Raasulin ympäristö, Palkeala sekä Sirkiänsaaren ympäristö. Metsäpirtin osalta asutus on keskittynyt Koselaan, mutta uutta asutusta on syntynyt Vaskelaan, Raajuun, Terenttilään, Neusaareen, Harjukylään, Paukunmäelle sekä Joentaalle.

Topografikartta 1930-luvulta

Kartta viereissä oikealla esittää Raudun keskustan Leinikylän aluetta 1930-luvulla. Karttaan on merkitty Markku Paksun isoisän talo. Kartassa näkyvät myös muut ennen sotia rakennetut talot. Nykyään Paksun talon ympäristö on täynnä suurehkoja omakotitaloja. Uimaranta on todella upea, hienoa hiekkaa koko rinne. Pienet rastit ovat matkareitin merkkietietoja.

Raudun keskustan Leinikylän aluetta 1930-luvulla.

Ohjeita talojen ja muiden kohteiden paikantamiseksi

Noudattamalla seuraavia ohjeita löydät GPS:n avulla minkä tahansa kohteen, olipa kohteen ympäristö muuttunut vuosien varrella miten paljon tahansa.

1. Ennen kotiseutumatkaa tallenna GPS-laitteeseesi halutut kohteet, esim. isovanhempien kotitalo ja muutama kiintopiste lähistöltä.

2. Tallennusta varten tarvitset topografikartan (1:20000), josta poimit tarvittavat tiedot. Koordinaattien tallennuksessa tulee tuntea kartan projektio (koordinaatisto). Mitä huolellisemmin koordinaatit pystyy määrittämään, sitä tarkemmin oikea paikka maastosta löytyy. Tarvittaessa löytyy ohjelmia, joiden avulla on mahdollisuus digitaalisista kartoista poimia koordinaattitiedot.

3. Kohde löytyy maastosta kulkemalla etukäteen talletettua paikkatietoa kohden. Kun etäisyys paikkatietoon on 0, ollaan kohteen päällä. GPS-tiedon tarkkuus laitteesta ja satelliittien asemasta riippuen on usein 10 m luokkaa.

4. Vaihtoehtoinen tapa on selvittää etukäteen kohteen etäisyys ja suunta sopivasta kiintopisteestä, jonka sijainti on helposti havaittavissa ja jonka sijainti on varmuudella pysynyt entisellä paikalla. Tällöin GPS-laitteen avulla voidaan kulkea haluttu matka haluttuun

suuntaan (näkyvä laitteesta).

5. Google (maps.google.com) tarjoaa satelliittikuvaa Karjalan Kannaksen alueelta. Monin paikoin satelliittikuva on riittävän tarkka talojen sijainnin määrittämiseksi. Asettamalla cursorin talon päälle voidaan lukea tarkat koordinaatit, jotka voidaan sitten syöttää GPS-laitteeseen. Toistaiseksi tätä kautta ei kuitenkaan ole mahdollista katsoa vanhoja karttoja, joten sovellus ei tarjoa välitöntä apua useimpiin tilanteisiin.

Vanhat talot tarjolla internetissä Raudun ja Metsäpirtin osalta

Metsäpirtin kotisivuilla (www.metsapirtti.net) on tarjolla ennen sotia olevat talotiedot Metsäpirtin ja Raudun osalta. Nämä tiedot avautuvat Googlen tarjoamilla sovelluksilla seuraavasti:

maps.google.com

Avaa sovellus selaimella kirjoittamalla osoitekenttään maps.google.com. Tällöin avautuu sovellus ja sivun ylälaikassa on vapaa kenttä, johon tulee kirjoittaa haluttu tiedostonimi. Raudun talot löytyvät osoitteesta: <http://www.metsapirtti.net/gps/kml/rautu.kmz>. Vastaavasti Metsäpirtin talot löytyvät osoitteesta: <http://www.metsapirtti.net/gps/kml/metsapirtti.kml>

www.metsapirtti.net/gps/kml/metsapirtti.kmz. Voit katsella joko Googlen tarjoamaa karttapohjaa (map) tai satelliittikuvaa (satellite) valitsemalla yläreunan valikosta haluamasi vaihtoehdon. Molempia esitysmuotoja voi myös suurentaa ja pienentää sekä kohdentaa katselupaikkaa hiiren toimintoja käyttäen. Tarkkaa satelliittikuvaa on tarjolla muun muassa Sirkiänsaaren ja Haapsaaren alueilta. Taloja klikkaamalla avautuu esille 1930-luvun isäntätiedot. Metsäpirtin osalta kyseisestä ikkunasta avautuvat myös talon asukkaat lisätietoineen. Tämä edellyttää käyttäjältä salasanaa (käyttäjä: talotieto, salasana: asukkaat).

googleearth

Kolmiulotteinen maailma avautuu googleearth-sovelluksella. Sen voi asentaa ilmaiseksi omalle koneelleen Googlen sivuilta.

Tähän sovellukseen voidaan myös antaa omia tiedostoja. Edellä olevat Raudun ja Metsäpirtin talotiedot asukkaineen löytyvät helposti selaimen avulla asettamalla osoitteeksi

<http://www.metsapirtti.net/gps/kml/rautu.kml> Raudun talojen osalta ja

<http://www.metsapirtti.net/gps/kml/metsapirtti.kml> Metsäpirtin talojen osalta.

Tämän jälkeen sovellus ehdottaa googleearthin käyttöä, joka sovellus avautuu hyväksymällä kyseinen ehdotus (edellyttää toki asennettua googleearth-sovellusta).

Sovellus on edellistä monipuolisempi tarjoten mahdollisuuden katsella maastoa mistä tahansa avaruuden pisteestä. Esimerkiksi kiipeämällä Hatakan mäen päälle ja katsomalla horisonttiin avautuu taustalla Laatokka.

Viereisessä ilmakuvassa on esitetty ote googleearth-sovelluksen avulla Metsäpirtin Joentaan kylästä, Martti Pusan talon (talo 2343) ympäristöstä. Satelliittikuvasta erottuvat tiet, pellot ja puusto selvästi. Alemmassa kuvassa on esitetty taloa 2343 klikkaamalla avautuva perhetietous.

Lisätietoa kartoista ja paikantamisesta sekä talojen tarkoista koordinaateista voit pyytää suoraan kirjoittajalta, mukavimmin sähköpostin välityksellä alla olevalla osoitteella.

Kalevi Hyytiä
kalevi.hyytia@metsapirtti.net

Tiedosto Muokkaa Näytä Sivuhistoria Kirjanmerkit Työkalut Ohje

← → ↺ × 🏠 📄 http://www.metsapirtti.net Google

Most Visited The Mozilla Organiza... Latest Builds

kartalle

Matti ja Aino Pusan talo, talo n:o 2343

Martti ja Aino Pusa, talo 2343, Joentaka

1. Talon asukkaat v. 1939

- Martti Pusa (s. 1901 Joentaka)
- pso: Aino Pusa (s. 1907)

Lapset:

- Katri Pusa (s. 1934 Joentaka)
- Pentti Pusa (s. 1936 Joentaka)

2. Evakkotie

Tiedosto: TALO2343.htm
Laadittu: 08.08.1998
Päivitetty: 12.07.2005

Valmis

Pitäjämme internetissä

www.metsapirtti.net

www.sakkola.fi

www.vuoksela-seura.fi

Taipaleen risti kunnossa

Talvisodan aikaisella Taipaleen rintamalla, Terenttilän lohkon 4-tukikohdan paikalla on kesästä 1991 lähtien seissyt tukeva teräsristi. Ristin pystytti oma-aloitteisesti ja asianmukaiset luvat hankittuaan yksityinen ryhmä vetäjänään Vpl Pyhäjärveltä lähtöisin ollut Heikki Karttunen, nyt jo edesmennyt Taipaleen veteraani.

Taipaleen ristillä haluttiin kunnioittaa talvisodan Taipaleen kentälle jääneitä sankarivainajia, joita jatkosodan vuosina päästiin keräämään. Kaikkiaan 250 löydetyistä vainajasta 126 jäi tunnistamatta ja heidät haudattiin tuolloin alueelle perustettuun kenttähautausmaahan. Taipaleen Ristin pystyttäjät oletti- vat erheellisesti tuon hautausmaan sijaitsevan Terenttilä 4:n paikkeilla ja teet- tivät ristiin siitä kertovan kyltin.

Taipaleen oikea kenttähautausmaa löytyi 1994 eli kolme vuotta myöhem- min, noin kilometrin em. ristik- seen ja alueen korkeimmalta paikalta. Se kunnostettiin ja varustettiin Suomen valtion toimesta asianmukaisella muis- tokivellä, jossa mainitaan siihen hau- datut 126 tuntematonta talvisodan san- karia. Paikalle on myös selkeä viitoitus Sakkolaan johtavalta tieltä.

Sen jälkeen Taipaleessa oli eri pai- koissa kaksi muistomerkkiä, joissa mo- lemmissa viitattiin 126:een tuntematto- maksi jääneeseen talvisodan vainajaan. Taipaleen ristin teksti oli niistä virheel- linen, mutta jäi vuosiksi paikoilleen. Vuonna 2003 muuan toinen yksityinen matkaseurue vaihtoi ristiin uuden laa- tan, mutta senkin teksti oli virheellinen, mm. viittaamalla jatkosodan vuosiin!

Tilanteelle piti tehdä jotain mutta ke- nen? Itse pyhäjärveläistaisena kir- joitin asiasta Vpl Pyhäjärvi -lehteen, jos vaikka uusimman kyltin tekijät korjaisi- vat asian. Otin yhteyttä myös Vpl Py- häjärvi-Säätiöön ajatuksella, että se yhdessä muiden alueen pitäjäsäätiöi- den kanssa ryhtyisi toimiin, mutta ”asia ei kuulunut heille”. Kului taas vuosi eikä mitään tapahtunut, mutta ihmettelyjä asian johdosta kantautui ei puolilta.

Työryhmä vasemmalta lukien: Jouko Halmekoski, Aulis Ukkonen ja Tuomo Kukko.

Koska alue on entistä Metsäpirtin kuntaa, soitin kesällä 2008 Aulis Ukko- selle, Kirvesmäki Kerhon perustajalle ja kunniapuheenjohtajalle. Hänen aktiivi- sesti kannustamana ryhdyimme toi- meen. Aulis kutsui mukaan alkuperäis- tä ristiä pystyttämässä olleen Jouko Halmekosken. Informoin asiasta myös Sotavainajien muiston vaalimisyhdis- tystä, jolla ei ollut suunnitelmaamme huomauttamista.

Muotoilimme kolmisin uuden tekstin ja laatan tekijä löytyi Aulis Ukkosen kontakteilla Miehikkälästä. Terttu Ra- vin vetämä Kaakonkulman Lottaperin- neyhdistys ry otti vastuulleen ja kus- tansi laatan kaivertamisen. Taipaleen Ristin uudessa laatassa on otsikko TAIPALEEN RISTI ja alla seuraava teksti: *Talvisodassa 1939-1940 Taipa- leen rintamalla kaatuneiden suoma- laisten sankarivainajien muistolle. Aseveljet.*

Uuden laatan juhlallinen kiinnitys Taipaleen ristiin tapahtui 16.5.2009. Pai- kalle saapuivat em. kolmen hengen työ- ryhmä sekä Terttu Ravin johdolla bus- silastillinen Kaakonkulman alueen ve- teraanasialle omistautunutta väkeä.

Simo Haapalehdon trumpetilla soitta- man *Finlandian* jälkeen tekstilaatan vihkiäispuheen piti koskettavalla taval- la Jouko Halmekoski. Joukon isä Hem- mi Halmekoski kaatui ja jäi kentälle Te- renttilään helmikuussa 1940 ja lepää todennäköisesti läheisessä kenttähau- tausmaassa.

Seuraavaksi Terttu Ravi lausui sepi- tämänsä runon ja piti puheen. Työryh- mä laski ristille kukkalaitteen ja Kaakon- kulman Lottaperinneyhdistyksen puo- lesta laskettiin ristille myös kukat.

Taipaleen risti voi nyt toimia yleisenä Taipaleen rintaman suomalaisten san- karivainajien muistomerkkinä, joka alu- eelta on toistaiseksi puuttunut. Se si- jaitsee yhdessä Taipaleen torjuntatais- telujen polttopisteessä, suoraan edes- sään vihollisen surmanpelloksi muut- tunut Terenttilän aukea. Paikalla kävijä voi näin eläytyä tilanteeseen, jossa hyökkääjä lähes 70 vuotta sitten py- säytettiin äärimmäisin ponnistuksin ja raskain uhrein.

Tuomo Kukko
tuomo.kukko@kolumbus.fi

Kevättä Metsäpirtin hautausmaalla

Tavaksi muodostunut talkoomatka keväiseen Metsäpirttiin tehtiin 12-15.5. Mukana oli 12 henkilöä, joista ensikertalaisia viisi. Majoittuminen järjestyi Metsäpirtin Vorkkeen, Metsästysmajaan. Pihan nurkassa kököttävä lumikasa antoi ymmärtää, että kevät on Laatokan tuntumassa vasta aluillaan.

Hautausmaan kunto oli suurin piirtein sama, millaiseksi se lokakuussa viimeisellä talkoomatkalla vesisateessa jätettiin. Viime vuonna tehtiin yhteensä kolme talkoomatkaa. Ensimmäisellä ja kolmannella kerralla mukana olleella raivaussahalla syntyi näyttävää jälkeä. Sisäänmenon molemmin puolin kasvavat vanhat angervopusikot kaatuivat hetkessä. Niiden katoamista vähän päiviteltiin. Osoittautui kuitenkin, että nuorennuslaikkaus oli pensaille vain hyväksi, koska syyskesällä ne olivat kasvaneet takaisin ja kukkivat.

Tie hautausmaalle on ollut ahdas voikukkaketo. Nyt Yrjö Koskinen, Irma Nypelö ja muutama muukin tasoitteli lapioilla tien reunaan kertyneen kohouman, poisti kasvustoa ja levitti aukkoa helpommin kuljettavaksi. Kun alkuvuodesta pyydettiin tarjousta hautausmaan laatoituksen uusimisesta, niin samalla ehdotettiin, että poistettava vanha hiekka siirrettäisiin laajennettavan sisäänajon peitoksi. Tarjoaja halusi kuitenkin tehdä isomman työn ja laatoittaa sisäänajon muistomerkeille asti. Tähän kaatui se hanke liian kalliina.

Nyt Veijo Savolainen, äidin puolelta Joentaan Paukkuja, kulki pitkin hautausmaan vasempaa reunaa tehden raivaussahallaan sinne aukon takareunassa olevaan kiviaitaan saakka. Jo syksyllä raivattua polun jatketta levennettiin ja muistomerkkien takana olevaa metsää avarrettiin. Myös poikkikäytävien esiin ottaminen aloitettiin. Tien reunaan kertyi melkoinen kasa pienten puiden runkoja ja risuja.

Tapani Myöhänen kaatoi pienempiä puita ja pensaita. Muun muassa oksa-

Kirkon paikalla kiviä jäljellä. Kuva: Pirkko Peltonen.

sakset olivat hyvä työkalu Pirkko Peltonen, Toini Lemmetin, Liisahelena Ståhlen ja Salli Rastaan käsissä. Suurin urakka oli kaadettujen pusikkojen ja runkojen pois kuljettaminen. Tämä oli etupäässä naisten puuhaa, vaikka Tapani ja myös Yrjö tuntuivat ehtivän kaikkiin töihin. Ensikertalaiset Laura Nikama, Vappu Määttänen, Johanna Ahtainen ja Tapani sekä Irma sopeutuivat hyvin joukkoon ja työn henkeen. Ammatilaisena Johanna valitsi säilytettävät pensaat ja puut.

Lupa rosien pois kuljettamisesta ei aivan toteutunut eikä paikkakuntalaisia ehtinyt arkipäivänä myöskään työmaalle. Kun seuraavalla viikolla SUVANNON pitäjäyhteisön matkalla poikettiin paikalle, oli muovisäkkeihin kerätyt pullot ja muukin jäte jo siirretty pois. Kunhan risukasa kuivaa, niin se on luvattu polttaa.

Kirkosta jäljellä olevaa kivikasaa on raivattu ja sammaloituvine kivineen se on melko siistissä kunnossa. Kulku venäläisten hautojen ohi on kyllä aika puikkelehtimista. Nykyiset päättäjät ovat hyväksyneet ajatuksen paikalle pystytettävästä muistomerkistä.

Polut alkavat muotoutua, kun risuja siirrellään ahkerasti talkoissa. Kuva: Johanna Ahtainen.

Retkeilyosuuden aikana todettiin, että Peltosten aho Viisjoen takana alkaa olla täyteen rakennettu. Samoin Viisjoen kylän jälkeen Saaroisten ensimmäinen peltoaukeama vasemmalla puolella on paalutettu tonteiksi.

Hurja Laatokka valloillaan. Kuva Pirkko Peltonen.

Retken mahtavin kokemus, jos ei las-keta Lääväkylästä Saunasaarentielle johtavan niin kutsutun Pilkkatien läpi ajamista, oli ehdottomasti Laatokan kohtaaminen aallonmurtajalla. Myrskyn pauhu huumasi korvat ja itätuuli puhalsi luihin ja yrimiin. Laatokka irvisteli pitkinä valkoisin kuohuraitoina ja lainheet löivät aallonmurtajan yli.

Ilmi Pesonen

Tue Metsäpirtin
hautausmaan
kunnostamista,
kartuta
Muistolehtojen
rahastoa.
Tili: 435500-16875
Mietoisten
Säästöpankki

Risuja kertyi hautausmaan siivouksessa melkoinen kasa. Ne poltetaan, kun kuivuvat. Kuva: Ilmi Pesonen.

Kotilomil

Sota-aika on ussei mieles miul,
olik muistoi jänt siul?
Evakkoo siin pit lähtii sillo,
kottii takasii tek miel, mut millo?
Lähes viisikymmentä vuotta
ol Karjalaa pääsyy uotettu suotta.

Sit myö piästii
Metsäpirttii katsomaa,
olik siel pystys entistä kottii – pirttii.
Eihä Karjalas olt ennää jälel mittää.
Kyl se kuitenkin mieltä lämmittää,
ko suap astella synnyinpaikoil omil.
Tääl myö käyvää niiko kotilomil.
Uutta on nyt aika Venäjällä,
niiko Metsäpirttipitäjällä,
Zahporoskhoje on nimi uus,
se ei kyl taivu oikei miu suus.

Kotiseutuu on käyty ussei katsomas siellä,
eihä venäläine sitä kiellä,
kun kävelen kotitiellä,
kot ikävää siin kyl suap niellä.
Peruksii katsellaa, mist sissää määntii mökkii,
aika mennyt se kyl vähä tökkii.

Mielalat kaikil on kyl hyvät –
juuril ollaa ja muistot on syvät.
Sielus maisema on yhä,
sukupolvii takkaa meille pyhä.

Jos ympärillee katsellaa elämää heillä,
arvostelluu ois aihetta meillä.
On puutetta olt mieltii,
parempaa päi on siel mänö heilkii.
Ystävyyttä ei mikkää murra,
ei ololoikaa pitäis surra.
Siel ihmisil on hyvää mieltä,
vaik mie en ossaa vennäikieltä.
Älä karjalaine mies uo jurri,
jos venäläine mies hallaa –
ja vaik hää onkii karvaturri.
Karjalaise luontee mukkaa
ilma illoo ei elä kukkaa!

Yrjö Laulajainen
Mynämäki

TILAA OMA SUVANNON SEUTU:

Karjalaista asiaa kahdeksan kertaa vuodessa kotiin kannettuna Sakkolasta, Metsäpirtistä ja Vuokselasta. Vuosikerta vain 25 euroa, tilaa p. 040 730 2622

Tervetuloa Metsäpirtin pitäjäjuhlaan Mynämäen Mietoisiin 28.6.2009

Metsäpirttiläiset kokoontuivat pitäjäjuhlaansa ensimmäisen kerran 50 vuotta sitten. Raskaat, kovia kokemuksia tuoneet vuodet oli kestäetty, pula-aikakin jo hellitti, uudet kodit oli rakennettu, uusiin naapureihin ja uuteen elämänpääpiiriinkin oli jo sopeuduttu, mutta ikävä se vaan vielä kaiversi mieliä. Kaikkialla karjalaisten uusilla asuinseuduilla lienee paikallisten kesken harrastettu yhteen kokoontumista, tarinailtoja tai miksi niitä sitten kutsuttiinkaan, joissa iloisen rupattelun ja onnellisten aikojen muistelun parissa varmaankin ihan tiedostamatta hoidettiin ja lääkittiin yhdessä koettua suurta traumaa. Silti kaivattiin vielä suuremmalla joukolla yhteen kokoontumista. Muuallakin metsäpirttiläisten uusilla asuinsijoilla lienee laajempaakin tapaamista suunniteltu, mutta Mynämäellä, missä metsäpirttiläisiä asui tuolloin 1950-luvulla huomattavan paljon, ehdittiin ensimmäiseksi. Kaikille metsäpirttiläisille yhteinen pitäjäjuhla pidettiin heinäkuun 12. päivänä 1959, siis melkein päivälleen 50 vuotta sitten. Juhlan lopulta toteutunutta ohjelmaa ei ole tämän kirjoittajan saatavilla, mutta valmisteluvaiheen pöytäkirjat kylläkin. Niihin merkittyihin suunnitelmiin näyttäisi tosin tulleen lopulta joitakin muutoksia. Juhlapuhujaksi oli kylläkin kutsuttu eversti Väinö Hahtela, mutta varman muistitiedon mukaan juhlassa puhui ainakin kansanedustaja Johannes Viro-lainen. Myös Urho Kähönen Karjalan Liitosta ja rovasti Erkki Hilke mainitaan pöytäkirjoissa puhujina, mutta rovasti Eero Vähäpassi lienee lopulta saarnannut juhla jumalanpalveluksessa. Se ainakin tiedetään ja muistetaan varmasti, että Metsäpirtin oma runontaitaja Helena Eeva esitti juhlassa laatimansa runomittaisen kronikan. Se oli juuri tuohon aikaan, kuluneiden 10-20 vuoden muistoihin ja valoisamman tulevan odottamiseen rakentuva runo, joka sietäisi tulla julkaistuksi jossakin. Se on tyylikäs ja taidokas, melkein sata säkeistöä täyttää asiaa ja tiivistä tunnetta jokainen sana.

Kuten tämän lehden toukokuun numerossa olleessa tiivistetyssä pitäjäjuhlien ”historiikissa” todettiin, näitä juhlia on muutaman aluksi harvemmin tapahtuneen kokoontumisen jälkeen pidetty vuodesta 1977 lähtien säännöllisesti kahden vuoden välein ja vuodesta 1996 lähtien vielä lisäksi välivuosina siellä oikeassa Metsäpirtissä. Jonkinlainen tiivistelmä ja jopa yksityiskohtaiset ohjelmatiedot jokaisesta juhlasta olisi kiinnostavaa saada yhdeksi historiikiksi johonkin talteen vaikkapa jälkipolville tiedoksi. Paljon tätä juhlien historiaa onkin jo koossa, mutta monista juhlista on tämän kirjoittajan tiedossa vasta vain aika ja paikka. Sellainen luettelo tuskin ketään kiinnostaisi. Mieluusti ottaisin luettavaksi – ja palauttaisinkin – mm. säilyneitä juhlien ohjelmalehtisiä tai lehtileikkeitä, myös näistä uusimmistakin juhlista. Kiitos teille, joilta olen niitä jo saanutkin.

Nyt kesäkuun 28. päivänä Mynämäen Mietoissa järjestettävä jo kahdeskymmenes - tai kahdeskymmeneskahdeksas, jos Karjalassa pidetytkin lasketaan mukaan - Metsäpirtin pitäjäjuhla on siis myös oikeastaan tämän juhla-perinteen 50-vuotisjuhla. Juhla alkaa klo 9.45 kunniakäynneillä Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä ja sankarihaudoilla Mietoisten kirkkomaalla ja klo 10 Jumalanpalveluksella Mietoisten kirkossa. Päiväjuhla alkaa Mietoisten Maamiesseuran talolla klo 13, joskin juhlan alkua odoteltaessa on tarjolla lohikeittoa ja mahdollisuus suku- ym. kokouksiin ja tuttujen tapaamiseen klo 11.30 alkaen.

Ajo-ohje juhlapaikalle Turun suunnasta: Käänny 8-tieltä Raisiossa Kustavin tielle. Kun ajat sitä n. 20 km niin Mietoisten kirkko näkyy oikealla. Jos tulet vasta päiväjuhlaan, aja Kustavin tietä vielä n. 4 km ja sitten Pyheen Shell huoltoaseman kohdalta vielä n. 1,3 km Mynämäen suuntaan.

Laitilan suunnasta: Käänny 8-tieltä Mynämäen aukean eteläreunassa Mynämäki/ Mietoinen tielle ja aja sitä suoraan n. 8 km Mietoisten kirkolle. Jos tulet vasta päiväjuhlaan, käänny jo Mynämäki/ Vehmaa liittymästä ja sitten keskustassa Mynämäen kirkon edestä Vehmaan suuntaan n. 6,5 km ja siellä risteyksestä Kustavin suuntaan vielä n. 3 km.

Uudenkaupungin/ Vehmaan suunnasta tulijat tuntenevat paikat, edellä mainitun Pyheen Shell huoltoaseman ainakin.

Tervetuloa!

Turun Seudun Metsäpirttikerho/ Juhlatoimikunta

Suvannon Seutu
toivottaa kaikille
lukijoilleen ja
yhteistyö-
kumppaneilleen

hyvää juhannusta
ja aurinkoista kesää!

**Juhannuskokko, n.s.
säärikokko Sakkolassa,
Mikko Loposen ja
Valistustalon välisellä aholla
1930-luvulla. Kuva Eeva
Koirasen kokoelmista, ja on
mukana tulevassa Sakkolan
Koulupiirin kyläkirjassa.**

VIRKIN VIRKKEET

Tulossa on juhla ja juhannuksen aika

Juhannukseen liittyy monia perinteitä, uskomuksia ja tapoja, joista eri ikäkausien muistot vievät menneeseen aina lapsuuteen asti. Perinteitä vaalitaan ja kyseessä on vuoden valoisimman ajankohdan juhla. Kyseessä on myös Suomen lipun päivä ja virallinen liputuspäivä. Poikkeavasti liputus alkaa jo aattoiltana klo 18 jatkuen yli yön yhtäjaksoisesti juhannuspäivän iltaan klo 21 saakka.

Alkukesä on ollut monelle kiireistä aikaa. Kasvu on lähtenyt voimakkaasti liikkeelle luonnossa, Suvivirren alkua siteerakseni ”Jo joutui armas aika ja suvi suloinen...” on monen rinnassa sykkinyt vahvana tunteena ja toisaalta kiitollisuus menneestä ja toisaalta ajatukset lähitulevaisuudesta erityisesti koulunsa päättäneiden keskuudessa tuo vireyttä elämään. Edelleen ”Taas niityt vihannoivat ja laiho laaksossa...” toi mieleeni Karjalan kauneuden kotiseutumatkallamme Vuokselaan 23.-25.5.2009. Matkasta lisää luettavissa toisaalla lehdessä. ”Taas linnut laulujansa visertää kauniisti...” koin myös matkalla voimakkaana, kun saavuimme kotipihamme reunaan käen alkaessa lähistöllä kukkuamisen.

Ensi kertaa näin täällä kotimaisemissa maalla, kun käkipari parin päivän ajan valloitti pihapiirin koivut. Voi sitä kukunnan riemua aamuvorhaisesta iltamyöhään. Todennäköisesti pikkulinnun pesissä varttuu uutta käkisukupolvea kesän mittaan.

Kesäkuun alkuun liittyi myös Vuoksela-Seuran vuosikokous 7.6.2009 ja Muistojen tapahtuma, jossa voitiin tavata tuttuja ja tuoda tuoreet terveiset Vuoksen matkalta.

Näistä tapahtumista kerrotaan lisää seuraavassa lehdessä.

Karjalaisiin kesäjuhliin Kuopiossa

Väsähtänyt matkalainen tulossa Alholasta jalkineenaan mallia ”Alhola”-saappaat.

myös osallistuttiin ja Vuoksen lippu oli mukana lippuparaatissa.

Paljon on muitakin mielenkiintoisia tapahtumia tarjolla.

Kesä on myös rentoutumisen aikaa perhepiirissä. On aika ladata akkuja ja kerätä voimia syksyn ja tulevan talven varalle.

Nautinnollista kesää kaikille!

Taisto Virkki
taistovirkki@gmail.com
p. 0400 – 576722

Maantie kirkolle ennen Virkkilää oli huonossa kunnossa. Isot vesilätäköt tiellä vaativat kuljettajalta erityistä taitavuutta ja uskallusta. Kauko Komonen tarkkailemassa, riittääkö auton maavara kulkuun. Matkakertomus seuraavalla aukeamalla.

Tervehdys kotiseutumatkalta toukokuuisesta Vuokselaista

Niin se taas toteutui keväinen ”kotimatka” Vuokselaan 23.-25.5.2009. Hyvin toteutuikin, vaikka monta aina mukana ollutta puutuihin.

Se on kieltämättä surullinen havainto, sillä poissaoloon löytyy usein luonnollinen selitys. Vahva omakohtainen paikallinen tieto ja tuntemus vähenee pikkuhiljaa. Toisaalta suuri ilonaihe on se, että matkalle osallistuu aina ensikertalaisia toisen tai kolmannen polven edustajia. Niin oli nytkin.

Menopäivän pilvinen ja osin sateinenkin sää ei matkan tunnelmaa haitannut. Taisipa joillakin käydä mielessä kesän -44 matkasää, tosin suunta oli silloin toinen. Tiet olivat silloin täynnä kahteen suuntaan kulkevia ajoneuvoja ja ihmisiä. Nyt saimme ajella taitavan kuljettajan kyydissä, hyvää tietä ainakin rajalle asti, eikä liikennekään juuri matkantekoamme haitannut. Tunnelma oli iloinen ja odottava.

Rajalla oli, ehkä viikonlopusta johtuen, tavallista rauhallisempaa. Tullitkaan eivät matkantekoamme liiemmin hidastaneet. Kevät oli rajan takana suomalaisen kevään kanssa samassa aikataulussa. Jo monien matkojen aikana tutuksi tulleiden maisemien seuraamista rajalta Viipuriin häiritsi naapurin jätehuolto. Siinä olisi urakoimista kyllä koko Kannaksen alueella. Rakentaminen on lisääntynyt runsaasti. Komeat, korkeat aidat rakennusten ja asuntoalueiden ympärillä eivät enää hämmästyttä. Lienevät tarpeellisia!

Matkan johtajamme, Taisto Virkki piti ohjat leppoisasti, mutta samalla tiukasti käsissään. Liikuimme aikataulun mukaan ja niin Green Village, jossa oli majapaikkamme, aukaisi komean rautaporttinsa meille sovittuun aikaan. Koko päivän istuminen vaati jaloittelua. Siihen sopi käynti Suvannon rannassa. Upea mäntymetsä ja Suvannon hienot hiekkarannat aiheuttavat aina lähes mielen liikutusta. ”Voi ko nää olisiit viel meil, ” ajatus huokui sanoit-

takin ilmaan.

Ruokailun jälkeen olimme valmiit asettumaan aloillemme ja yöpuulle. Niin vuode kuin ruokakin kelpasivat. Tosin epäselväksi taisi jäädä oliko päivällisen pääruoka kalaa vai kalkkunaa. No, ihan syötävää kuitenkin.

Sunnuntaiaamuna suuntasimme Vuokselaan. Matkan tärkein päivä alkoi, pääsisimmehän kotikyliimme. Ensin menimme kaikki kirkolle. Huolimatta loppumatkan kuoppaisesta tiestä, kuljettajamme sai kun saikin auton lähes kirkonmäelle asti.

Yhteinen hetki sankarihaudalla suvisena sunnuntaiaamuna, vieressä vielä pystyssä oleva, mutta entistä rapistuneempi kirkko toi kasvoille vakavuutta. Sankarivainajamme saivat tuomenkukakimpun ja Suvivirren jälkeen siirryimme lähemmäs kirkkoa paikallisen asukkaan luvalla. Kirkon yleistilaa oli ”siistitty” poistamalla sen kattorakennelmissa kasvaneet puut. Hautausmaalle oli tullut entistä enemmän paikallista väriä, aitauksia, muovikukkia ja muuta sikkäläiseen kulttuuriin kuuluvaa. Esivanhempiemme haudat voi joissakin kohdin erottaa pienenä kumpuna kanervikon alla.

Paikallisilla taxeilta siirryimme kotikyliimme. ”Vuosalmentyttö”, joka oli tehnyt monta matkaa miehensä kotipitäjään Muolaaseen, pääsi nyt ensikertaa katsomaan omaa kotipaikkaansa. ”Pääsin iha kottii ast”, hän totesi tyytyväisenä.

Alholalaisten kunto kasvoi taas monen kilometrin jalkapattikalenkillä. Menoa ei hidastanut edes sadepilvi. ”Hyö ovat tehneet kyllä nyt tien, polkupyöräl ois pääst iha hyväst” touhusi Aunensa kotikylässä käynyt Veikko.

Monen kodin raunioilla istuttiin, muisteltiin, syötiin eväitä. Toivottiin, että katse erottaisi paikalta jotain sellaista, jonka voisi viedä muistona matkasta ja menetetystä kodista.

”Ensikertalaiset näkivät tuon valtaisan, säveltäjiä, runoilijoita, inspiroineen ja kaikille karjalaisille tärkeän Laatokkameren.”

Antoisan, raskaankin päivän jälkeen joukkomme oli vielä illalla, hetken levätyään valmis iltakierrokselle. Raudun ja Metsäpirtin kautta löytyi taas reitti Laatokan rantaan. Ensikertalaiset näkivät tuon valtaisan, säveltäjiä, runoilijoita, inspiroineen ja kaikille karjalaisille tärkeän Laatokkameren, ainakin sen osan mitä silmä kantoi. Uskon, että näkymä herätti halun nähdä siitä lisää.

Hyvin säntillinen joukkomme oli aamulla pakannut laukkunsa jo ennen aamiaista, joten kotimatkaan päästiin ilman viivytyksiä. Kaikki avaimetkin olivat tallessa. Paluumatka alkoi aurinkoisessa aamussa.

Äyräpään kirkon rauniot ja rannat, Vuosalmi ovat aina sykkähdettävissä paikkoja. Paikkoja, joissa lähihistoriasta kiinnostunut nuorikin saa rautaisannoksen tietoa ja tuntumaa tapahtumista, joiden ansiosta elämme vapaassa maassa.

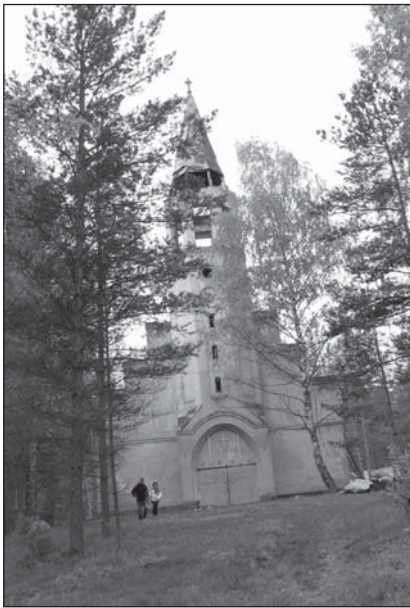
Viipurin kauppahallista ja Viipurin Poikien kaupasta löytyivät tuliaiset ja niin olimme hyvin sutjakkaasti sujuneiden tullimuodollisuuksien jälkeen keula kohti kotia, tätä nykyistä ja useimmille meistä varmasti myös viimeistä.

Ei tämä matka kuitenkaan entisille paikoille ollut viimeinen. Sitä en usko. Aina löytyy lähtijöitä hyvin järjestetyille kotiseutumatkoille, niin kuin tämäkin oli. Taistolle vielä suuret kiitokset. Lämpimin ajatuksin teitä kaikkia muistava

Ebba, Päiväkiven tyttö

Portti kirkolla oli edelleen paikoillaan, mutta kävelen sen ohi pääsimme perille.

Vuokselan kirkko vihittiin käyttöön joulukuussa 1929 eli 80 vuotta sitten. Kesäkuussa 1944 kirkko jäi kunnossa olevana paikoilleen. Nykyisellään kirkko ulkoiselta olemukseltaan on vielä koossa vaikkakin rapistuneessa kunnossa. Risti kohoaa tornissa edelleen taivasta kohti.

Viipurissa Pyöreän tornin hämärässä kahvihetkeä viettämässä vas. Kauko Komonen, Marjatta Toivonen ja Raili Hellsten.

Iltaretkellä ryhmä asettunut kuvaan Laatokan rantatörmälle. Kuvat teksteineen: Taisto Virkki.

Matkalaiset menossa Alholaa kohti hyväpohjaista tietä pitkin. Vas. Jouko Nousiainen, Veikko Komonen, Aune Komonen, Raili Hellsten ja Raija Nousiainen

Keväisen vehreää maisemaa Äyräpään kirkkorannassa. Vuosalmen maisemia vastarannalla.

Uutta voimaa Vuoksela-Seura ry:n toimintaan

Ebba Penttilä aloittanut seuran sihteerinä

Suvannon Seutu -lehden numeron 3/2009 takasivulla näkyy nimeni Vuoksela-Seuran sihteerin ominaisuudessa, mitkä tehtävät aloitin 4.4.2009. Nyt olen saanut hienovaraisen vinkin kertoa lukijoille jotain itsestäni.

Olin tosi iloinen, jos voisin sanoa teille, että tehtävän on vastaanottanut nuori, pitkälle koulutettu ja hyvän sihteerin työkokemuksen omaava, karjalaisuuteen kasvanut ja vahvasti sitoutunut henkilö.

Nuori en voi olla, sillä ensimmäisestäkin evakkomatkasta minulla on joitakin omakohtaisia muistoja, puhumattakaan kesän 1944 tapahtumista.

Koulutukseni on ns. pitkää linjaa. Sosionomin paperit olen saanut vielä 1959 Helsingissä toimineesta Yhteiskunnallisesta korkeakoulusta. Pisimmän yhtäjaksoisen työrupeaman tein Tammelan sosiaalitoimistossa, josta olen siirtynyt jo eläkeläisten joukkoon.

Eläkeiän myötä alkoi uusi jakso elämässä. Siihen on monien harrastusten ohessa yhä enenevässä määrin tullut mukaan karjalaisuus. Luulen kuuluvani siihen ikäluokkaan, jonka sota-aikaiset kokemukset ovat jääneet vaille selvityksiä. Jostain syystä tuo lapsena koettu poikkeava ajanjakso tuntuu yhä pyrkivän pintaan. Jonkinasteisella itsehoitomenetelmällä olen koettanut sitä läpikäydä. Nyt siihen on enemmän aikaakin. Perheemme kolme tytärtä ovat asettuneet Helsinkiin. Seitsemän lastenlastakaan eivät enää kovin usein mumia kaitsentatehtäviin tarvitse.

Hämäläissyntyinen puolisoni hämmästeli aluksi halujani kotiseutumatkoihin, mutta osallistuttuaan itsekin niihin on alkanut ymmärtää keväisen matkakuumeeni. Jälkikasvukin on ilokseni alkanut tunnistella itsessään karjalaisita perimää.

Vuoksela-Seuran aktiivit ovat lupautuneet tukemaan minua tämän uuden

Vuoksela-Seuran kotiseutumatkalla 24.5.2009 Ebba Penttilä lausui sankarivainajien muistomerkillä kirjoittamansa runon.

tehtävän käynnistymisessä, josta heille vilpittön kiitos. Olen iloinen jokaisesta kentältä tulevasta kontaktista, jolla voidaan yhteisiä asioitamme edes auttaa ja eteenpäin viedä.

Olen optimisti, joskus liikaakin. Uskon vahvasti, että seuraavista sukupolvista löytyy taas tarvittaessa uusia, taitavia henkilöitä. Suuret sukupolvet han ovat eläköitymässä ja nuorisosta kohoa aina joku juuristaan kiinnostunut ja perinteitä vaaliva yksilö. Vuoksela-Seura ry on ja pysyy toimivana.

Sit ko nähhää, ni haastellaa lissää.

Ebba Hedvig Penttilä os. Selonen,
kotosii Vuoksela Päiväkive
kauniist kylästä

Lammasniemen sankarihaudalla Vuokselassa

Laula Vuoksi lempeästi,
kaihoten humise honka,
unilaulu nukkujalle
virsi Tuonen tuttavalle.

Sirkuttele lehdon lintu,
kerro kultainen käki,
tästä paikasta pyhästä
nurmen alla nukkujista.

Nouse kukka kummun alta,
kanervainen kankahalta
peitoksi näiden poloisten
miesten nuorena nukkuneiden.

Muistot on mukana heistä
suru suuri sydämessä
kauas täältä kaikonneilta
pakon edessä paenneilta.

Tuossa tyhjä kellotorni
kirkko kaltoin kohdeltuna
viel' on merkinä ajasta,
kotimaamme kohtalosta.

Soikaa nyt siniset kellot,
kielon kellot kilkutelkaa,
kello kirkon ei kumaja
kerro teille kiitostamme.

Tuuli lempeä puhalla
kuivattele kaihon kyynel,
tuogos toivo tulevasta
usko uudesta ajasta.

**Yhteystiedot:
Ebba Penttilä**

Leppämäentie 5, 31300 Tammela
ebba.penttila@gmail.com
p.03-4360136, 040-8232016

Entisajan kesäiset huvittelut

Kesäisin ennen vanhaan viikonvaihteissa eri pitäjissä oli monenlaista huvittelumahdollisuutta. Oli kyse pääsiäisestä, vapusta, helluntaista, juhannuksesta tai vaikkapa vain tavallisesta viikonvaihteesta, niin valinnanvaraa oli. Tarjontaa riitti omassakin pitäjässä saati sitten naapuripitäjienkin puolella.

Mainittakoon näistä esim. Vuokselan Marttojen kesäjuhlat, Virkkilän ja Päiväkiven Urheilijat ry:n tanssi-illamat, Vuokselan Suojeluskunnan eri kyläosastojen toimeenpanemat tanssi-illamat.

Kokoontumispaikkoina olivat mm. Virkkilän ja Noisniemen nuorisoseuran talot tai Uudenkylän lava.

Tilaisuuksissa tanssin lisäksi oli lähes aina myös ohjelmallinen osuus. Oli pienoisnäytelmiä sekä erilaisia kilpailuja. Järjestyshäiriöitäkin saattoi esiintyä ja ”miestä vahvempaa” nauttineet saattoivat esiintyä hyvinkin väkivaltaisesti.

Vuokselan Uudenkylän lava kokoon-
tumispaikkana esiintyy usein Keski-Vuoksi lehdessä olevissa mainoksissa.

Kyseessä on urheiluseura Pölläkkälän Uran Uudenkylän paikallisosaston rakentama lava. Osastolla oli myös vuokrattuna urheilukentäksi sopiva tasainen alue myllyn luota. Paikallisosasto toimi 1930 – 35 välisen ajan, minkä jälkeen se jatkoi toimintaansa Vuokselan Viesti ry-nimisenä kuuluen SVUL:oon sekä kuului jäsenseurana Hiihtoliittoon, Pesäpalloliittoon, Voimisteluliittoon ja Poikaurheiluliittoon.

Oheisena seuran lehti-ilmoitus 1930-luvun alkupuolen juhannustapahtumasta

Nyt taas keräämään tietoa

Onkohan joillakin kuvia Uudenkylän lavasta tai saatavilla muistikuvia erilaisista entisajan tapahtumista.

Virkkilän ja Päiväkiven Urheilijat ry-niminen seura on minulle tuntematon.

Pienetkin muistelot tai yksittäiset havainnot otan mielelläni vastaan seuran arkistoon tallennettavaksi.

Taisto Virkki

Tansseihin meno Uudenkylän lavalle 1937. Tunnistetaanko kuvan henkilöitä?
Lähde: Vuokselaa kuvina-teos sivulta 160.

V.- ja U. SEURA ”URAN” UUDENKYLÄN OSASTO

Toimeenpanee

KOKKOTANSSIT

Omalla kesälavallaan juhannusaattona 23. päivänä kesäkuuta
Klo 19. Soittaa jazz. Pääsymaksu Smk 5:-.

V.- ja U.-seura ”Uran” Uudenkylän osaston ja ”Salmen Veikkojen” välinen
URHEILUKILPAILU pidetään sunnuntaina 24. päivänä kesäkuuta klo 12
Kontulan urheilukentällä, jolloin kilpaillaan kulta- ja kelloseppä Louhimon
lahjoittamasta kiertopalkinnosta.

V.- ja U.-seura ”Uran” Uudenkylän osaston toimesta järjestetään

TANSSI-ILTAMA

Uudenkylän lavalla juhannusiltana 24. päivänä kesäkuuta alk. klo 18.

Soittaa nelimiehininen laulu-jazz. Pääsymaksu 5 mk.

Tervetuloa!

KYSY MEILTÄ KARJALANMATKOISTA JA MUISTAKIN REISSUISTA

Vesilahden Liikenne

Myllytie 58, 37370 NARVA

p. (03) 373 7300,

040 716 6170

info@vesilahdenliikenne.net

Sakkolan Kirkonkylän Nuorisoseura teki nuorisotyötä jo yli sata vuotta sitten

Sakkolan Kirkonkylän Nuorisoseura on päävastuussa heinäkuun viimeisenä viikonvaihteena Pirkkalassa pidettävistä Sakkolan pitäjäjuhlilla. Nuorisoseura on ollut toiminnassa jo vuodesta 1902.

Jatkosodan aikana Sakkolassa seuraa luotsasi sen ensimmäinen naispuheenjohtaja Eeva Koiranen, o.s. Jääskeläinen, joka antoi Suvannon Seudulle pienen haastattelun ns-muistoistaan yhdessä tyttärensä Pirjo Lindellin kanssa. Pirjo jatkaa suvun perinnettä toimimalla seuran sihteerinä ja säilyttämällä mm. arvokkaita vanhoja pöytäkirjoja ja muita dokumentteja, mitkä evakkokuorimissa on aikanaan tuotu talteen.

– Näet sie, siin on variksii aijan pääll?, kysäisee Eeva Koiranen, 92, esittäessään vanhaa valokuvaa kotikonnuiltaan Sakkolan Kirkonkylästä.

– Mie uon se isompi ja Elsa vähä pienempi. Jossain välissä aijan riukukii putos, mutt meil ei käynt mittää.

Elsa tarkoittaa hänen siskoaan. Valokuva on otettu vuonna 1928 Tuomas Jääskeläisen talon edessä. Kuvassa on kymmeniä ihmisiä, etupäässä naisia, jotka asettuivat potrettiin Sakkolan Valistustalolla pidettyjen naispäivien jälkeen. Naistenpäiviä vietettiin siis silloinkin:

– Naiset osallistuivat viikon kurssille, että pääsivät vähän lomalle perheestä ja kotitöistään, selvittää Eeva.

Jääskeläisen perheessä on aina oltu aktiivisia yhteisten asioiden hoitamiseen, ja Sakkolan Kirkonkylän Nuorisoseurasta tuli yksi väylä, missä toimittiin. Vuonna 1902 toimintansa aloittanutta seuraa oli perustamassa mm. Tuomas Jääskeläinen. Jääskeläisten sukua seurassa toimii tänäkin päivänä: esimerkiksi Lea Jääskeläinen toimii puheenjohtajana ja Pirjo Lindell, o.s. Koiranen sihteerinä.

Pirjo kaivaa esiin vanhoja, alkuperäisiä pöytäkirjoja. Ensimmäisiä säilynei-

tä käsinkirjoituksia on maaliskuulta 1917, ja mm. vuosikertomus ajalta 1921-1922. Seuraava säilynyt dokumentti on jaksolta 1939-1940.

– Siltä väliltä pöytäkirjoja paloi Nas-kalin Iitan talon mukana, Eeva huomauttaa.

Nuorisoseura-aate heräsi Sakkolassa jo 1800-luvun viimeisinä vuosina, ja alkoi yhteistyössä Kirkonkylän ja Petäjärven kylän kanssa epävirallisesti jo 1899. Yhteinen seura perustettiin siis 1902. Vuonna 1908 Petäjärvelle syntyi Nuorisoseura Mänty ja Suvannon pohjoispuolella jatkettiin toimintaa omalla yhdistyksellä. Sakkolan Kirkonkylän Nuorisoseuran nimi otettiin käyttöön Yrjö Tenkasella pidetyssä kokouksessa 28.3.1917.

Aiheina toiminnassa oli mm. ”Yleensä ajankohtaisia asioita, nuorisoa kiinnostavia asioita kuten ammatinvalinta, itsensä sivistäminen, uhkapeluun estäminen, suhtautuminen sotaväkeen meenoon yms”. Johtokunta piti kokouksia lähes joka kuukausi johtokunnan jäsenten kodeissa.

Nuorisoseuran toiminnasta tuli monimuotoista. Keskeisiä olivat perheiltamat, joita vietettiin seitsemän heti vuonna 1917. Lisäksi järjestettiin rekiretki ja yhteinen iltama Montrualla, iltamat ja kesäjuhla Virkin rannassa nuorisoseuran kesäpäviljongilla sekä iltamakiertueita lähiseuroissa. Lisäksi oli kolme näytelmää: Torpan tyttö, Laatokan kalastajat ja Pohjalaisia. Tilaisuuksiin kuului myös puheita, runonlausuntaa, tarinan-kerrontaa ja laulua. Seuralla ilmestyi myös lehti ”Elvyttäjä” muutaman ker-

Nuorisoseura ylläpiti 20 niteen kirjastoja, ja seuralle tilattiin lehtiä; Urheiluseura, Pyrkijä ja Helsingin Sanomat. Viikoittain pidettiin keskustelukokouksia ja harjoiteltiin ohjelmanumeroita ja näytelmiä. Kurseilla opeteltiin kädentaitoa, maataloutta ja eläinoppia. Urheilukin oli mukana kuvassa kesä- ja talvilajeineen.

Julkaisutoimintaan kuului seuralehti ”Suvannon” teko toiminnan alkuvuosina, ja ”Soihtu” ilmestyi myös joitain kertoja ennen ”Elvyttäjää”.

Eeva Koirasesta tuli nuorisoseuran ensimmäinen puheenjohtaja, kun oli palattu jatkosodan aikana takaisin Sakkolaan. Ennen talvisotaa Eeva oli ehtinyt opiskella Räisälän kansanopistossa, ja sieltä oli valmiuksia yhteisten asioiden hoitoon. Vaikka vastuunotto vähän pelottikin, niin siitä ei tullut mieleen kieltäytyä.

– Silloin hoidettiin ne velvollisuudet, mitä ihmiselle määrättiin. Kun kunnanesimies Matti Laamanen ilmoitti, että kunnankokouksessa minut on nimetty puheenjohtajaksi, tein mitä käskettiin. Hän sanoi minulle: ”Siun täytyy pittää nuorisosta huolta”.

27-vuotias nuorirouva Koiranen otti asian sydämelleen. Ensimmäisiä toimia oli saada Portsun harjulla pidetyt kielletyt tanssit loppumaan, mitkä houkuttelivat paikalle niin tyttöjä kuin sotilaita, ja poliisiakin asia työllisti.

– Kyllä se oli elämisen ehto, että tytöt saatiin pois metsätansseista, tuumaa Eeva.

– Se oli sen ajan nuorisotyötä ja kansansivistys- ja kulttuurityötä, summaa Pirjo Lindell.

Toimipaikakseen nuorisoseura sai kunnalliskodin salin, jossa yleisöiltoja alettiin pitää viikoittain erilaisen ohjelman kera. Nuorisoseurantalo kun puolestaan toimitti kirkon ja koulun virkaa.

Ensimmäisen kurssinpitäjän Eeva Koiranen kutsui Viipurin nuorisoseurapiiristä. Sakkolaan saapui Selma Liimatainen, joka sittemmin avioituneena käytti nimeä Mirjam Pulakka mentyään sakkolalaisen Uuno Pulakan kanssa naimisiin.

– Jossain välissä mie huomasi, että kyllä siin jottain seuran pittoa oli, terävämuistinen Eeva huomauttaa.

Nuorisoseuran jatkosodan aikaisista

juhlista on jäänyt mieleen Valistustalon kentällä 1943 pidetyt kesäjuhlat. Ohjelmaa valmistivat niin nuorisoseuralaiset kuin sotilaat.

– Sotilaista ohjelmansuorituksessa mukana oli mm. Auni Nuolivaaran poika Auvo Nuolivaara ja myöhemmin näyttelijänä tunnettu Bertzi Blomqvist.

Syksyllä 1943 nuorisoseuralaisia oli mukana myös mittavalla, kymmenen päivää kestäneellä viihdytyskiertueella, jossa iltamaohjelmisto vietiin aina Lumivaaran Ihalaan asti.

– Kuorma-auton avolavalla meitä sillä reissulla kyydittiin, eikä kukaan va-
littanut.

Kun karjalaiset joutuivat toistamiseen lähtemään sotaa pakoon, vei suurimman osan kirkonkyläläisistä tie Rautalamille. Syksyn 1943 jälkeen seuraava pöytäkirja onkin tehty jo maaliskuussa 1945 Rautalamilla. Huhtikuussa polkaistiin pystyyn iltamat, jonne pakasi niin evakkoja kuin paikallista väkeä tuvan ja pihankin täydeltä. Tästä tilaisuudesta on Eeva Koirasella hieman kirpeitä muistoja, hän kun joutui puun ja kuoren väliin.

– Olin Rautalammin pappilassa kutomassa, ja siellä oli muun pappisväen lisäksi myös Sakkolan kirkkoherra Joonas Laurila. Kun sitten menin hakemaan nimismieheltä huvilupaa, niin hän itse kirjoitti siihen myös luvan tanssia varten. Sitä en pyytänyt, kun ei minun pappilassa työssä olleen ollut tarkoitus tansseja järjestellä!

Iltamien väenpaljoutta lisäsi se, että joku laittoi pylväsilmoitukseen tiedon tansseista, ja paikalla olleet poliisitkin jo kyselivät, koska tanssi alkaa. Eeva selvisi siitä omalla ”koiruudellaan”.

– Ohjelma kesti niin kauan, ettei tansseille jäänyt enää aikaa.

Uusille asuinsijoille asettumisen myötä kirkonkylän nuorisoseuran kotipaikaksi vakiintui Pirkkala 7.3.1947 tehdyn päätöksen mukaan. Seuran sihteeri Pirjo Lindell antaa katsauksia pöytäkirjoista:

– Vuoteen 1959 asti oli vilkasta toimintaa. Seuraavia merkintöjä on vuodelta 1962, mikä oli seuran 60-vuotisjuhlavuosi. Kokousta pidettiin myös 1968, kun Pirkkalaan oli tulossa Sakko-

la-juhlat vuonna 1968. Juhlat oli pidetty myöskin 1946, mutta ne olivat Sakkolan kunnan ja seurakunnan järjestämät.

Sittemmin toiminta oli vähäistä, ja pääosin jäi kirjaamatta ylös. Valinnan paikka oli edessä, kun liitosta tuli ennen 1980-luvun puoliväliä kysely, onko seura enää toiminnassa.

– Vuosina 1984-1985 toimintaa käynnistettiin uuden sukupolven voimin. Vaikka lopettamista mietittiin, olemme päättäneet pitää seuran kiintopisteenä ja hengissä pieninkin porukan voimin. Nyt aktiiveja on parisenkymmentä, ja tietysti olemme nimenneet seuralle kunnia- ja vapaajäseniä, kertoo Pirjo.

Nuorisoseuran vaiheista voi lukea myös pitäjäjuhlilla julkaistavasta Sakkolan Kirkonkylän koulupiirin kirjasta. Siihenkin on tekstien ohella saatu 92-vuotiaalta ”muistitietokoneelta”, Eevalta, antimia: kun kirjan nimeä pohdittiin ja pohdittiin, välitti Eeva Koiranen toimituskunnassa mukana olevan poikansa Antti Koirasen mukana varteenotettavan vinkin:

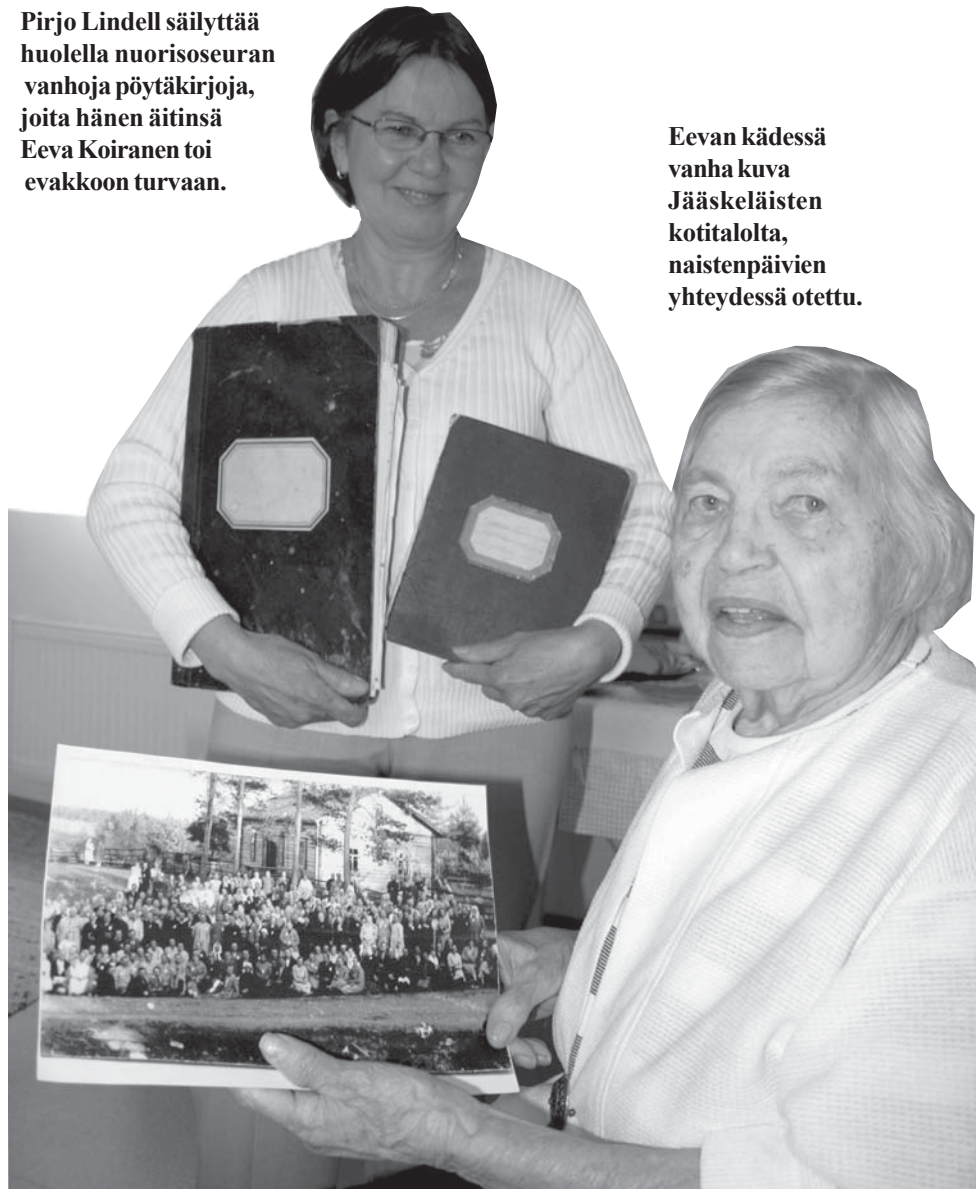
– Eiks se vois olla Sydän-Sakkola?

Sehän se on. Kyläkirja ”Sydän-Sakkola – Kirkonkylä-Luprikkala, Karhola ja Sipilänmäki” näkee juhlilla päivänvalon yli 500-sivuisena teoksena. Kirja julkistetaan ennen pääjuhlan alkua puoliltapäivän sunnuntaina 26. heinäkuuta.

Marjo Ristilä-Toikka

Pirjo Lindell säilyttää huolella nuorisoseuran vanhoja pöytäkirjoja, joita hänen äitinsä Eeva Koiranen toi evakkoon turvaan.

Eevan kädessä vanha kuva Jääskeläisten kotitalolta, naistenpäivien yhteydessä otettu.

Sakkola-juhlat Pirkkalassa Naistenmatkan koululla 26.7.2009

Sakkolan pitäjäjuhlia vietetään Pirkkalassa Naistenmatkan koululla sunnuntaina 26.7.

Kirkonmenojen jälkeen siirrytään koulutiloihin, jossa on tarjolla tarinointia ja ruokapöydän antimia.

Ohjelmaosuuden käynnistää puoliltapäivin julkistettava Sakkolan Kir-

konkylän koulupiirin kyläkirja.

Pääjuhla käynnistyy puoli kahden maissa Koiranen Kollektionin viritellessä väkeä juhlatunnelmaan musisoinnillaan.

Juhlaohjelmassa on laulua, runoja, musiikkia, tervehdyksiä ja tansseja. Juhlapuheen pitää Pirkkalan pormestari Antero Saksala.

ri Antero Saksala.

Karjalaista ilonpitoa on luvassa myös perjantai-iltana 24.7. Haikan lavalla, missä pidetään iltaamat.

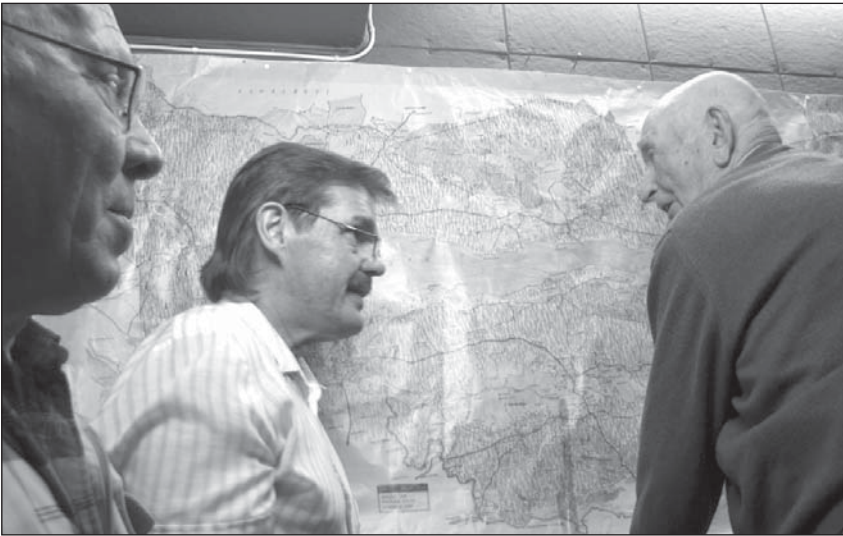
Tarkemmat tiedot ja juhlaohjelma julkaistaan heinäkuun Suvannon Seudussa.

Nuorisoseuralaisten Eukon vaihto

Sakkolan Kirkonkylän nuorisoseuralaiset olivat ahkeria ohjelmansuorittajia, ja iltamiin valmistettiin mm. näytelmiä. ”Pentti ja Antti vaihtavat eukkoja” -näytelmä tehtiin Suojeluskunnan ja Lottien juhliin 1936. Sakkolan kk:n Ns. Sakkolan Valistustalolla. Ohj. Väinö Renvik. Edessä vas. Iida Naskali, Toivo Koiranen. 2. rivi: Liisa Laamanen (Karonen), Väinö Kurikka, Yrjö Laamanen, Eino Kurki (mand.), Albin Laamanen, Anna Koppanen (Jääskeläinen), Aarne Naskali. 3. rivi: Arvi Pekkanen, Annikki Laamanen, Lauri Lopenen, Liisa Supponen, Eeva Jääskeläinen (Koiranen), Arvi Kurikka, Aili Lopenen (Makkonen), Lauri Laamanen, Aino Kurikka. Kuva Eeva Koirasen kokoelmista.

Sotahistorioitsija Sorko haastatteli veteraania

Raaska (oik.) esitteli tapahtumia piirtämältään kartalta Sorkolle ja Strangille.

Erityisesti sotahistoriallisiin kirjoihin perehtynyt filosofian maisteri Kimmo Sorko Jyväskylästä valmistelee parhaillaan uutta kirjaa. Sen nimeksi on kaavailtu ”Taipaleen päiviä”.

Hän kerää parhaillaan aineistoa asian tiimoilta. Toukokuun lopulla hän vieraili Vesilahdessa haastattelemassa sotien veteraani Yrjö Raaska, 96 v. Sakkolan Petäjärveltä syntyisin oleva Raaska kertoi Sorkolle kannakselaisten valmistautumisesta talvisotaan kuin tapahtumia itse sotavuosilta rintamalla.

Sorko ja yhteistyökumppaninsa sotilasmestari evp, sukututkija Mikko Strang vierailivat samalla käynnillä Lempäälässä tutustumassa Sakkola-Museoon. Museota esittelivät Antti Hynnä ja Hannu Turkkinen. -MRT

Jatkosodan JR 48:n historiateos ilmestyi

Jatkosodan Jalkaväkirykmentti 48:n 656-sivuinen historiateos julkaistiin 25.4.2009 Jyväskylässä. Isokokoinen kirja koostuu virallisen tekstin ja veteraanimuistelmien lisäksi 541 mustavalkokuvasta, 154 värikuvasta (taistelumaastot nykyasussa), 81 kartasta ja lukuisasta määrästä tietoruutuja. JR 48 taisteli Jatkosodassa Laatokan luoteispuolella, Keski-Kannaksella, asemasotavuodet Ohdan loholla ja Terijoen Rajajoella sekä kesällä 1944 Tali-Ihantalan suurtaistelussa. Kotiutus tapahtui marraskuussa 1944 Lappeenrannassa. Rykmentistä kaatui 946 taistelijaa, joiden nimet ovat kirjassa. JR 48 koostui suurimmalta osalta osin Pohjois-Hämeen sekä Keski-Suomen reserviläisistä, ja sitä komensivat aktiivisotilaat Vartiovaara, Sora, Forsberg ja Koskimaa.

Kirjasta kiinnostuneet voivat tiedustella sitä allekirjoittaneilta. Hinta 48 euroa + lähetyskulut.

Sotilasmestari Mikko Strang
puh. 050 5399507
Maisteri Kimmo Sorko
puh. 040 8151703

Saijajoki Lutjananniemestä Sahtiin

Sakkolan Petäjärven kylän eteläpuolta kulki Valkjärven rajana ollut Saijajoki noin 9 kilometrin matkalla Vuokseen. Joki alkoi Raudun rajalta Lutjananniemen kohdalta ja jatkui Vuokseen. Lutjananniemeltä alavirtaan oli Sökötinmutka Mikko Nuoran niittyä, sitten oli Nuoran Matin ja Aleksin niityt. Edelleen Loposen niityt, sitten Pallenitty, joka oli Ukkolan maata, ja Rysänlaani; se oli saanut nimensä aikoinaan olleesta venäläisten puutavaran varastopaikasta.

Tästä jatkui Koselan sillalle, jota ennen siihen laski Nurmijärven puolelta tullut Tainoja. Koselan sillan yli kulki maantie Valkjärven kautta Viipuriin. Tästä alkoi joen noin 7 kilometrin koskiosuus, siinä ensin oli Paussun mylly, joka oli Kannaksen ainoa tattarin käsitelyyn erikoistunut.

Tästä alavirtaan oli Mummonkorpi, tämän alapuolella Ryypön saaret. Niiden kohdalla koski haarautui. Tämä lieinee ollut Petäjärven kaunein alue ja mieluinen vapaa-ajan paikka. Heti tämän alapuolella oli kosken voimakkaammin virtaava paikka, jota ryöpäksi kutsuttiin. Siinä kohden molemmin puolin olevat mäet olivat supistaneet väylän muuta koskea kapeammaksi ja näin ai-

heuttaneet kovemman virtauksen.

Tämän jälkeen oli entisen Karttusen myllyn paikka, tätä osaa koskesta sanottiinkin Karttusen koskeksi. Samalla paikalle Sääksjärvi rakensi 1930-luvulla voimalaitoksen. Tämän alapuolella vajaan kilometrin päässä hänellä oli ennestään raamisaha, josta meni ulos vieniinkin sahatavaraa. Mylly jauhoi lähi-kylien viljat.

Tähän päättyi koskiosuus. Joki jatkui sitten tasaisena virtana Anttilan niityyn, johon oli muodostunut pieni lammikko, noin 10 kertaa 10 metriä, syvyys oli ainakin metrin. Joesta johti kapea uoma, jota kutsuttiin Anttilan uikuksi, se oli mainio kalapaikka varsinkin kutuaikoina.

Joki jatkui Holotille, jonka rannan korkealla törmällä oli kaikkien kyläläisten tuntema Holotin lähde Iivar Kallosen maan kohdalla. Tästä seuraavana oli Pöyvänpään mutka, se oli Pulakan maata. Joki jatkui Roihaniemen kohdalla Laitisen maansa Sahtiin asti, jossa oli voimakkaampi virran paikka Matti Nihdin niityn kohdalla. Tästä alkoivat Kiviniemen kylän maat, joiden kautta Saijajoki laski Vuokseen.

Tämä Saijajoen tukinuittoreitti alkoi Kivennavan Korpikylästä kulkien noin

7 kilometrin matkan valtakunnan rajana Papinniemen Vepsan kylässä, ja tästä edelleen Attolan koskeen. Siitä matka jatkui jokea myöten Orjasaaren halki Mäkränjärven ja Seppälänlammen läpi Raudun ja Valkjärven maantiesillan ohi. Tästä alkoi varsinainen Saijajoki kulkien Mäkrän kylän maiden läpi Ruokojan haaraan ja otsikossa mainittuun Lutjananniemeen.

Saijanjoki oli tärkeä tukkien uittoväylä, valtavan määrän tukkeja se nieli vuosittain – ja oli myös verraton kalastusjoki. Petäjärveläisille se oli varsin suosittu vapaa-ajanviettopaikka. Lohi ja harjus nousi Vuoksesta koskeen, ja muuta kalaa oli runsaasti koko joen matkalla, joten se oli kalamiesten mielpaikkoja. Saijajoella oli erikoisuutena siinä oleva runsas helmisimpukkakanta. Se houkutteli monia kommustajia kesäisin koettelemaan onneaan ja helmiäkin löytyi.

Olihan Saijajoella historiallinenkin taustansa sen ollessa Pähkinäsaaren rauhan valtakuntien rajana.

Onkimies muistelee tukilla ajamista ja kalastusmatkoja Karttusen koskella ja yläjoella kaipaavin mielin.

Yrjö Raaska

Markus Lehtipuu puhuu Räisälä-juhlilla

Vuoden 2009 Räisälä-juhlat pidetään Kokemäen Koulukeskuksessa (Haapionkatu 13) 27.–28. kesäkuuta. Vetonauloina ovat tällä kertaa kirjakustantaja ja matkailutoimittaja Markus Lehtipuu ja viihdetaiteilija, seremoniamestari Erkki Liikainen.

Juhlapuhujaksi saapuvalle, matkaopaskirjoistaan tutulla Markus Lehtipuulla ei ole juuria Karjalassa, mutta hän kiinnostui Karjalasta helikopterimatalla vuonna 1999. Sen jälkeen hän teki Karjala-oppaita varten kymmeniä matkoja Suomen itäpuoliseen Karjalaan vuosina 2001–2004. Lehtipuun matkaopas ”Karjala” on ollut suosittu varsinkin luovutettuun Karjalaan suuntaavien kotiseutumatkajien keskuudessa.

Räisäläisten Säätiön hallituksen pj Juhani Huppunen kertoo 64. Räisälän pitäjäjuhlien noudattavan totuttua kaavaa niin ohjelmarakenteeltaan kuin käytännön järjestelyiltäänkin.

– Muistojen ilta alkaa lauantaina klo 16 ja Kokemäen Karjalaseuran järjestämät iltamat klo 19. Sunnuntai aloitetaan juhlamessulla parin sadan metrin päässä koulukeskuksesta olevassa kirkossa. Pääjuhlan aloitamme kello 13.30, luettelee Juhani Huppunen, ja muistuttaa että majoitusta voi saada Räisälän Opistolta rehtorin välityksellä.

Kullervo Huppunen

Pyhäjärveläisten kihut Nokialla

Vpl. Pyhäjärven vuotuiset kesäjuhlat, kihut, pidetään Nokialla 18.–19. heinäkuuta. Lauantain ohjelmassa on sukujoukko ja koulupiirikokouksia, muistojen ilta ja iltamat. Niiden välissä lähtee bussilastillinen väkeä katsomaan siirtolaisten asuttamia ”karjalaiskylä” Nokialla.

Sunnuntain juhlamessussa saarnaa rovasti Silja Forsberg. Messu pidetään seurakuntakeskuksessa, koska Nokian kirkko on varattu konfirmoitaville.

Pääjuhlaa vietetään Nokiasalilla, joka sijaitsee lukiorakennuksessa. Pääjuhlan juhlapuhujaksi on lupautunut professori Paavo Pelkonen.

Juhlat sisältävät perinteiseen tapaan myös laulua, tanhuja, runoja, musiikkia ja tervehdyksiä. - MRT

Tukinuitossa Saijajoella. Kuva Petäjärvi-kirjasta.

Kevään 2009 matkalaisia katsomassa Saijajoen virtaamista Raudun puolella Attolassa, jossa on sijainnut myös mylly ja sahalaitos.

Sakkola-Seuran väki piipahti Parolassa

Huhtikuun loppupuolella koontui Hämeenlinnan rautatieasemalla joukko iloisia ihmisiä. Oli tultu junalla Helsingistä, Tikkurilasta ja Jämsästä, omalla autolla Lempeälästä, Parkanosta, Espoosta ja Vantaalta. Oli Sakkola-Seuran kevätretken aika. Retki oli seuran toimintasuunnitelmassa jo edellisenä vuonna mutta Sakkola-juhlien järjestelykiireiden takia siirtyi ensin viime syksyyn ja sitten tälle keväälle. Kohteena oli Parolannummen panssarivaruskunnan sotilaskodissa olevan JP 4 perinneriijyn katselmus.

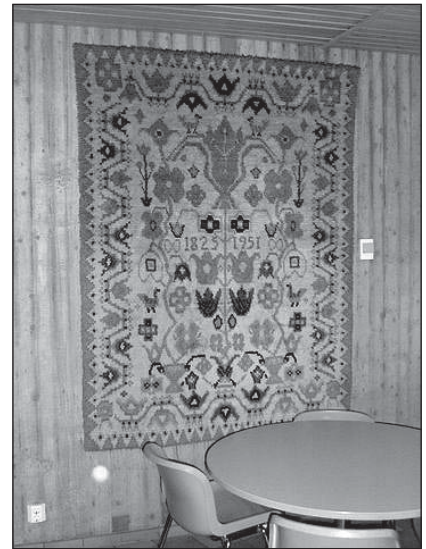
Asemalla meitä odotti Pekolan Liikenteen bussi jolla siirryimme ensin lounaalle ravintola Seiskaan. Ravintola on Hämeenlinnan Suomen kasarmien alueella oleva entinen sotilaskoti joka toimii nykyään tilaus- ja lounasravintolana. Rakennus on museoviraston suojelma puutalo 1890-luvulta. Ruokailijat olivat suurin osa sotilaspuvussa, mutta oli meitä siviilejäkin jonkun verran. Lounas oli noutopöydässä: herkullista perunasosekeittoa, lihapullia tomaattikastikkeessa, kalaa talon tapaan ja vispipuuroa. Ruoka oli hyvää, itse tehdyn tuntuista, salaattit raikkaita ja omassa keittiössä pilkottuja ja raastettuja. Miinusta tuli herkullisesta kalasta: maistuvaa mutta pangasiusta. Suuren plusan ravintola ansaitsee monista maukaista leivistään. Rieskat olivat vielä lämpimiä!

Ruokailtuamme kylliksemme siirryimme bussiin ja ajoimme Hämeenlinnan Linnan kasarmien ohi vanhaa tietä Pälkäneen suuntaan kohti Parolannummea. Näimme matkalla mm. entisen sotilaskirkon, joka toimii nyt maakunta-arkistona ja oli toiminut sitä ennen kirjastona. Ohitimme Hattulan Pyhän Ristin kirkon. Matkalla Risto Rantakari kertoi Hämeenlinnan kasarmeista ja niiden toiminnasta eri aikoina.

Parolannummen varuskunta on panssarien säilyttämä. Heti pääportin tunnumassa oli T34 eli Sotka ja myöhem-

min nähtiin lisääkin. Meillä oli kulkuluvat kunnossa ja siirryimme suljetulle alueelle Parolan sotilaskoti 1:een (nk. uusi sotilaskoti). Sotilaskodin kabinetissa joimme seuran kustantamat munkkikahvit ja kapteeni Riku Rantakari, joka hoitaa Parolassa reservien koulutusta, kertoi alueen ja panssariprikaatin nykytoiminnasta. Kuulimme että vaunussa on aina vanhintaan ajaja ja johtaja, tai ajaja, johtaja ja ampuja ja tositoimissa ajaja, johtaja, ampuja ja laataaja. Hän kertoi myös armeijamme kansainvälisistä tehtävistä. Naisia eivät panssarijoukot ole kiinnostaneet. Vain parikymmentä tyttöä on halunnut panssarijoukkoihin. Muut aselajit ovat olleet houkuttelevampia.

Kahvien jälkeen siirryimme suuren salin toiseen kerrokseen. Siellä oli retkemme pääkohde: Kiviniemen JP 4 riiji. Riijyn olivat valmistaneet varuskunnan upseerien ja aliupseerien rouvat ja lahjoittaneet sen JP 4:n sotilaskodille. Riijyn pelasti talvisodassa yksi sen tekijöistä rouva Aino Repo. Riijy palautettiin sotilaskodille sillä nimenomaisella ehdolla että se pidetään aina JP 4:ää huoltavan sotilaskodin seinällä. JP 4:n nimi on vaihtunut ja sen perinteitä kantaa nyt panssaripataljoona. Taideteoksi on ripustettu hyvälle näyttävälle paikalle. Sen värit ovat pysyneet kirkkaina. Riijyssä on vuosiluvut 1825 ja 1938. Salin alakerrassa on useita muita

pienempiä riijyjä mm. haalea kopio Kiviniemen riijystä vuosimerkinnöillä 1825 ja 1951. Alkuperäinen riijy oli suurin ja kaunein kaikista.

Riijykatselmuksen jälkeen palasimme Hämeenlinnaan ja ajoimme sen läpi sekä edelleen n. 11 km Tuuloksen suuntaan. Vanhaan siniseksi maalattuun kansakouluun on Uschanoffin perhe perustanut savipajan: Kyyrölän Savi Oy. Se on perheyritys, isä-Nikolai ja tyttäret Jaana ja Tiina työskentelevät siinä. Sodan jälkeen oli alueella useita Muolaasta Kyyrölän kylästä tulleita perheitä, jotka elättivät itsensä savenvalannalla. Nyt jäljellä ovat vain Punkalaitu-

Kapteeni Riku Rantakari kertoi vieraille Parolan toiminnasta.

men kautta seudulle asettautuneet Uschanoffit. He ovat vahvasti mukana tässä päivässä: perinteisten karjalanpaistipottien ja kukkopillien lisäksi tuotannossa löytyy esimerkiksi mainoslahjoja sekä jäähdyttäviä hanaviiniruukkuja ja valkosipulinraastinkin. Kaikki ovat uniikkeja. Täysin identtistä ei löydy.

Saimme nähdä mestari-Nikolain luovan perinteisellä polkudreijalla savikimpaleesta kauniin joutsenparin. Dreijan hidastuessa esineen sai henkilö, jonka kohdalle dreija pysähtyi. Meillä voittaja oli Teuvo Kuparinen. Nikolai merkitsi joutseniin T ja L (Teuvo ja Lilli). Näimme miten Jaana-tytär teki sähködreijalla juomapikareita. Pikarit olivat tulossa häävieraitten muistolahjoiksi. Savi tulee nykyään Saksasta. Aiemmin kaivettiin myös Suomesta, mutta taiton on hävinnyt siitäkin ja savi alkoi olla epäpuhdasta, joka taasen aiheutti koloja esineisiin. Tuontisavi on puhdistettua tullessaan.

Tiina-tytär hoiti tehtaan myymälää. Espanjalaiset turistit ovat kuulemma löytäneet Kyyrölän Savipajan. Kauppa kävi. Ryhmämme osti kuka uunipottin, kuka puurokippoja, joku kukkopillejä lastenlapsille, toinen magneettienkeleitä ja olipa porsaanmuotoisia pillejäkin. Yksi iso suojelusenkelikin matkusti pääkaupunkiseudulle. Mukava paikka ja ystävällinen palvelu.

Torstaipäivä sujui rattoisasti ja uskon että kaikki olivat tyytyväisiä. Itsestäni tuntui kuin olisin ollut pidempäänkin lomalla vaikka olin kahden työpaikalla vietetyn tunnin jälkeen hypännyt junaan Tikkurilasta.

Kiitokset Leena ja Risto Rantakarille ja serkunpoika Rikulle mielenkiintoisesta päivästä.

Anni Purontaa

Matkalaiset yhteispotretissa. Kuvat: Teuvo Kuparinen.

Kyyrölän Savipajan isäntäväki esitteli yrityksen toimintaa, ja kauppojakin tehtiin.

Vanha panssarijuna löytyy Parolannumen maisemista.

Sakkolaseuralaiset mukana suuressa juhlamessussa

Sakkola-Seura on viime vuosina viettänyt yhteistä kirkkopyhäänsä helatorstaina. Kolmena viime vuotena on kokoonnuttu Vantaan keskiaikaiseen Pyhän Laurin kirkkoon. Nyt helatorstaina Helsingin hiippakunta vietti 50-vuotispäiviään juhlamessussa. Missään hiippakunnan 39 seurakunnassa ei järjestetty jumalanpalvelusta, vaan kaikki kokoontuivat Helsingin Senaatintorille.

Helsingin hiippakuntaan kuuluvista suurimmat ovat Helsingin ja Vantaan seurakuntayhtymät, Espoo ei kuulu siihen. Hiippakunnan itäinen alue käsittää Porvoon suomalaisen seurakunnan lisäksi joukon pieniä seurakuntia.

Juhlaan tultiin monella tavoin: Vantaan Hämeenkylästä käveltiin ristisäätossa, Vantaan Hakunilan erärippikoululaiset pyöräilivät, Itä-Helsingistä tultiin juhlametrolla, Porvoosta seilattiin Runeberg -laivalla ja joitain ylimääräisiä messujuniakin oli liikenteessä. Tilabusseja näkyi. Suurin osa tosin lie nee tullut normaaleilla kulkuneuvoilla.

Messun juonsivat Päivi Kallio ja Jukka Leppilampi. Liturgeina toimivat Marja Hentelä ja Hans Tuominen. Hans on toiminut liturgina myös aiemmin Sakkola-Seuran kirkkopyhänä. Silloin hänellä oli kitara mukana. Messussa saarnasi piispa Eero Huovinen. Tekstinlukijana toimi Helsingin ylipormestari Jussi Pajunen. Esirukousavustajana toimi mm. Juha Väättäinen. Lasse Viren Päivi-vaimoineen oli yleisön joukossa. Seurakunnat olivat tuoneet omat ehtoollisvälineensä ja ehtoollista oli jakamassa 160 pappia. Musiikista huolehti Kaartin soittokunta sekä Helsingin hiippakunnan kanttorikuoro ja seurakuntien lapsi- ja aikuiskuorot.

Kyseiseksi helatorstaiksi sääennustukset lupasivat sateita, mutta aamu oli pilvipoutainen ja iltapäivällä kirkastui todella. Sateen sattuessa olisi messu pidetty Suurkirkossa. Sinne tuskin kaikkia noin 8 000-10 000 osallistujaa, jotka olivat levittäytyneet kirkon portaille ja

alas tuoduille penkeille, olisivat mahtuneet.

Kirkonmenojen jälkeen Helsingin kaupunki tarjosi kirkkokahvit kerta pulan ja karjalanpiirakan. Ystävällinen ele oli osoitettuna koko hiippakunnalle. Kahvin jälkeen oli mahdollisuus osallistua esimerkiksi urkujen esittelyyn Tuomiokirkossa tai nähdä seurakuntien ehtoollisvälineet.

Suomen Lähetyseura täytti 150 vuotta ja juhli konsertilla Senaatintorilla messun jälkeen. Juhlaan toi videotervehdyksen ”virkeälle järjestölle” presidentti Martti Ahtisaari. Hän on tutustunut vuosien varrella Lähetyseuran työhön jo 1960-luvulla Pakistanissa. Tansaniassa ollessaan Lähetyseura kuului myös lähiympäristöön ja tiivistä yhteistyötä oli 1980-1990 luvulla Lounais-Afrikassa, nykyisessä Namibiasa. Ahtisaari kertoi työstä, jota hän teki YK:n pääsihteerin erityisavustajan Lähetyseuran ja Namibian ev.lut.kirkon kanssa maan itsenäistymisprosessin aikaan.

Lähetyseuran konsertissa esiintyivät Safarikuoro, Fuhara, Amani, Jakaranda ja Exit-yhtye esittivät musiikkia. Väki viihtyi. Elämäniloista musiikkia.

Konsertin jälkeen osa sakkolalaisista mukanaolijoista kokoontui torin laidalla olevaan Café Engelin kabinettiin kirkkokahveille. Hyviä kakkuja ja kahvia ja lustia kielkakkaraa.

Yhtämatkaa-juhlavuosisalulusta, Pia Perkiö, Hjalmar Backman, Simo Korpe-
lan Sunnuntai-aamu tekstiin:

*Tien Herra meille antoi ja voiman as-
kelii jo aivan ensimmäisiin ja vielä
viimeisiin. Kun yhtä matkaa mennään
niin Herraan turvataan. Hän antaa
meille uskon ja hoitaa armollaan.*

*2. Tie, jolle Herra hoitaa, on luotta-
muksen tie ja huolienkin alla se uu-
teen aamuun vie. Kun yhtä matkaa
mennään.....*

*3. Nyt kanssamme on Herra, ja itse
hän on tie. Hän armahtaa ja siunaa ja
viimein kotiin vie. Kun yhtä matkaa
mennään.....*

Laulun nimi Yhtä matkaa mutta, 50-
vuotisteema ”Samalla matkalla 1959-
2009”.

Tavataan taas vuoden päästä Pyhän
Laurin kirkossa!

Anni Purontaa

**Sakkola-Seu-
ran väkeä yh-
teisillä kirk-
kokahveilla.
Kuvat: Teuvo
Kuparinen.**

Sakkola-Seura tiedottaa:

* Tarina-ja saunaillta on torstaina 2.7. klo 18.00 Karjalaisten Kesäkodilla Helsingin Jollaksessa. Mukana omat pyyhkeet, uikkarit, makkarat ja juomat sekä iloinen kesämieli. Saunakahvit. Tervetuloa!

* Tulisitko mukaan yhteiskuljetukseen su 26.7.09 Pirkkalaan Sakkola-juhliin? Ole hyvä ja lähetä pikaisesti tekstiviesti Leena Rantakarrille GSM 040 5141682 tai postikortti osoitteeseen Haapaniemenkatu 16 A 134, 00530 Helsinki. Tähän mennessä on vain 6 ilmoittautunutta.

Aurinkoista ja hyvää kesää
Teille kaikille!

Johtokunta

Marja Laiho o.s. Koiranen, syntynyt 2.3.1934 Sakkolan Kiviniemessä, vietti komeat 75-vuotisjuhlat Salossa.

Koska kutsussa luki, puku vapaa mutta pakollinen, niin Salon Sakkolan tytöt noudattivat annettua ohjetta ja yllättivät Marjan tulella onnittelemaan aitoina Sakkolan porsaina.

Kuvatunnistukseen ja kyselyyn tuli palautetta

Lehden numerossa 2/2009 s. 32 kyselin tietoja Helena Makkaraa sekä kuvassa esiintyvien henkilöiden nimiä.

Sain monta palautetta ja erityiskiitos Toini Laavolalle Helena Makkaraa koskevista tiedoista, sukuselvityksestä sekä kuvan henkilötiedoista.

Lisäksi sain valokuvan, jossa Helena istunee talonsa pihalla ja rakennuksen hirsinen alaosa näkyy. Ainut kuva Alholan kodistamme, joka on nyt käytävissäni.

Poikkesin kotiseutumatkan yhteydessä 24.5.2009 piha-alueella, jossa alkukesän rehevyydestä johtuen kasvoi angervot ja muut pihakasvit entisen rakennuksen paikalla. Keskellä pihaa oli kaksi suurta kaivantoa, josta oli otettu soraa Alholaan menevän tien kunnostamiseen.

Taisto Virkki

Kotipihamme oli muuttunut soranottopaikaksi. Angervot kasvoivat pihapiirissä, mutta soraa käytetty Alholaan menevän tien kunnostamiseen.

VUOSIA TÄYTTÄNEITÄ

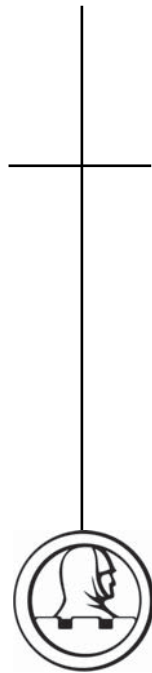
Raudussa syntynyt Elsa Rantsi, o.s. Pohjalainen, täytti 80 vuotta 7.5.2009. Päivää vietettiin lähipiirissä.

Julkaisemme jokaisessa Suvannon Seudussa tietoja suku- ja perhetapahtumista. Lähetä tiedot toimitukseen. Kysythän asianosaisilta luvan tietojen julkaisemiseen.

KUOLLEITA

Matti Martti Väyrynen, s. 11.10.1926 Sakkolan Hovinkylässä, kuoli 7.3.2009 Vesilahdessa. Vanhempansa olivat Anna-Liisa o.s. Nuora ja Pietari Väyrynen

Rakkaamme Uuno Kuisma

s. 22.4.1926 Sakkola
k. 30.5.2009 Lempäälä

Kaipauksella
Aino
Matti, Kristiina ja Toni
Juha, Raili, Joonas ja Julia
Tapio, Sari, Juho ja Aleksi
Katriina, Katja ja Mikko
Annukka
sukulaiset ja ystävät

*Kotipiha hiljainen odottaa nyt
turhaan tuttua kulkijaa.
Ovat ahkerat kädet rauenneet ja
päättäneet arkiset askareet.
Me katsomme jälkiä kättesi töiden
kiittäen, muistaen, ikävöiden.*

Ystävällisenä kutsuna ilmoitamme, että rakkaamme siunataan Lempäälän kirkossa 27.6.2009 klo 13.00, minkä jälkeen muistotilaisuus Lempäälän seurakuntatalolla.

Lämmin kiitos Lempäälän terveyskeskuksen henkilökunnalle Uunon saamasta hyvästä hoidosta.

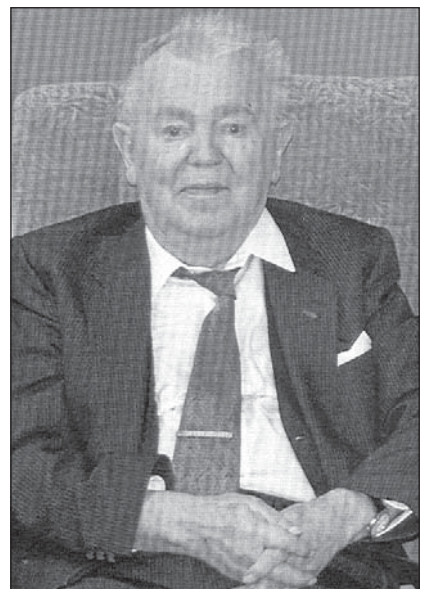
KUOLLEITA

Erkki Luukon muistolle

Ystävämme Erkki Luukko on poissa keskuudestamme. Hän syntyi Sakkolan Vilakkalassa 4.3.1918 ja kuoli 15.3.2009 Imatralla. Erkki vietti lapsuutensa ja nuoruutensa kotonaan Vilakkalassa 1939 alkaneeseen talvisotaan sakka. Hän osallistui sotatoimiin niin kuin muutkin ikäisensä. Sodan jälkeen hän oli työssä Enso-Gutzeitin tehtaalla Imatralla ja perusti perheensä ja kotinsa sinne.

Me ystävät suuntasimme usein kesälomamatkan Karjalaan, silloin nuoruutemme terveinä hyvinä vuosina Lean ja Erkin luo, samoin heidän perhekuntansa suunnisti Lempäälään.

Ilolla ja kiitollisuudella muistelemme vielä vanhana näitä lapsuuden paimenpolkuja, nuoruuden yhteisiä retkiä, kes-

ki-ien perheiden iloisia kohtaamisia, ja vielä vanhana ja sairaanakin puhelimitse kuulumiset vaihdettiin.

Nyt tahdomme päivistä elosi kiittää, vain valoon ja lämpöön muistosi liittää.

Erkkiä muistellen

Sirkka ja Kaarlo Kuoppo

**Sakkolan
kyläkirjoja kootaan,
ota yhteyttä:**

Valkjärvi:

Eero Kukko,
Pirttiniementie 3 A 3, 58175
Enonkoski
puh. 050 356 0865

Riiska:

Maire Saarinen e. Lampu,
puh. 044 5586 937
Irma Havumäki e. Karppanen,
puh. 040 5646 275

**Kiviniemen, Kasarmilan ja
Viiksanlahden kirjatyöryhmä:**

Airi Uosukainen

Niittykatu 7 A 5 13100 Hämeenlinna
p. 050 576 9850
airi.uosukainen@aina.net

Marja Saksa

Karnaistenkatu 25 A 4 08100 Lohja
p. 050 564 5524

Kari Nurmi

Hevossalmentie 22 G 00870 Helsinki
p. 09-6980 892
nurmi.kari@elisanet.fi

Ole Tarvonen

Kivikartiontie 7 B 57 20720 Turku
p. 040 547 0075

Jukka Marttinen

p. 040 517 4286
jukka.marttinen@suomi24.fi
Maisa Söderström p. 040 547 6477

Sirpa Seppä, o.s. Käppi

Höytämöntie 40 A 33880 Lempäälä
p. 050 5151 691
sirpa.seppa@kolumbus.fi

Satu Karvinen

Leppärinne 2 37370 Narva
p. 040 722 9926
satu.karvinen@gmail.com

Antti Hynnä p. 040 8490 048

Marjo Ristilä-Toikka

p. 040 730 2622

Kyläkirja on hyvä lahjavihje!

Tilaa oma teos Sakkolan kyläkirja-sarjasta:

* **VILAKKALA**, Vilakkalan, Volossulan ja Kaarjanjoen
koulupiiri, 30 euroa kpl + postituskulut.

* **MUISTOJEN LAPINLAHTI**,
30 euroa kpl + postituskulut.

* **PETÄJÄRVI**, Petäjärven ja Ryhmän koulupiiri,
30 euroa kpl + postituskulut.

* **RÖYKKYLÄ**, hinta 35 euroa + postituskulut

* **SUVANNON HELMI**, Haparainen, Kelja ja Purpua,
hinta 35 euroa kpl + postituskulut

* **TIKANSAARI ja KOTTILA**,
hinta 30 euroa + postituskulut

TILAUKSI AVASTAANOTTAVAT:

Marjo Ristilä-Toikka
p. 040 730 2622

marjo.ristila-toikka@kolumbus.fi

Aila Alanen p. 03-375 2852

tai 040 - 707 6164

aila.alanen@lempaala.fi

Anneli Kuisma, p. 03- 3748 410

**Putkiliike
P. Nuora Ky**

37560 KULJU

Puh. 367 6100

**SUVANNON
SEUTU**

Tilaa oma

pitäjälehtesi!

puh. 040 730 2622

Kahdeksan numeroa
vuodessa karjalaista asiaa,
historiaa, muistoja ja
nykypäivää.

Vuosikerta 25 euroa

**SUVANNON
SEUTU**

Suvannon ympäristön kotiseutulehti
vuodesta 1957, 8 kertaa vuodessa.

Vuosikerran hinta 25 euroa

Julkaisija: Sakkola-Säätiö

Kirjapaino: Koski-Print, Valkeakoski

Toimitus: Suvannon Seutu,
Rautasementtie 375,

37550 Lempäälä

Päätoimittaja

Marjo Ristilä-Toikka, Lempäälä

Puhelin 040 730 2622

tai (03) 374 8 448

marjo.ristila-toikka@kolumbus.fi

Metsäpirtin yhdyshenkilö

Helka Korpela,

Kalevan puistotie 13 C 58

33500 Tampere, p. 040 565 0905

helka.korpela@kolumbus.fi

Vuokselan yhdyshenkilö

Taisto Virkki, Tampere

p. 03 - 363 1750, 0400-576722

taistovirkki@gmail.com

SAKKOLA-SÄÄTIÖ

Hannu Turkkinen,
hallituksen puheenjohtaja,
Turkkisentie 12, 37550 Lempäälä,
puhelin 040-5814398 tai 03-3752525
hannu.turkkinen@kotiportti.fi

Matti Naskali, sihteeri,
Rautaranta 8, 28400 Ulvila,
p. 02-538 0855, 0500-721902
matti.naskali@mknpalv.inet.fi

VALTUUSKUNTA

Hannu J. Paukku, puheenjohtaja,
Harjatie 5, 32210 Loimaa
puh. 0500-741296
hannu.paukku@punkalaidun.fi

Esko Kallonen, varapuheenjohtaja
Kukkolantie 4, 37560 Lempäälä
p. 03-3676603, 040-5540747

SAKKOLA-SEURA

Leena Rantakari, puheenjohtaja
Haapaniemenkatu 16 A 142,
p. 09-710 846, 040-514 1682
leena.rantakari@elisanet.fi

HOVINKYLÄSEURA

Mirja Antila, puheenjohtaja
Kitarakuja 1, 01390 Vantaa
mirja.antila@kolumbus.fi
p. 050 599 6936

**PITÄJÄMME
INTERNETISSÄ**

www.sakkola.fi

www.metsapirtti.net

**www.
vuoksela-seura.fi**

METSÄPIRTTI SEURA RY

Kalevi Hyytiä, puheenjohtaja
Norppakuja 6A, 01480 Vantaa
p. 04050 22750
kalevi.hyytia@metsapirtti.net

Anja Kuoppa, varapj
p. 0442 844 330
anja.kuoppa@gmail.com

Marja-Liisa Vesanto
sihteeri
Pajatie 6
01800 Klaukkala
marjalis.vesanto@hotmail.com

METSÄPIRTTIKERHOT:

TAMPEREEN METSÄPIRTTIKERHO

Helka Korpela
Kalevan puistotie 13 C 58
33500 Tampere
p. 040565 0905
helka.korpela@kolumbus.fi

ETELÄ-POHJANMAA

Esko Lylander
Mustikkatie 1, 66400 Laihia
p. 050 5997 720
esko.lylander@pp.inet.fi

Anja Paksu
Tammistontie 4 b 4, 65300 Vaasa
p. 040 5239 466
anja.paksu@saunalahti.fi

UUSIKAUPUNKI

Anneli Virtanen
Pappilankuja 15, 23600 Kalanti

TURKU

Aila Martelius-Mäkelä, puh. joht.
Eeronpolku 6, 23100 Mynämäki
p. 050 5948 712
aila.martelius@nettikirje.fi

Niilo Kiiski, sihteeri
Tennaritie 7, 21200 Raisio
puh. 050 357 5767
niilo.kiiski@dnainternet.net

METSÄPIRTTI- JÄRJESTÖT TMK

Aila Martelius-Mäkelä, puh. joht.
Eeronpolku 6, 23100 Mynämäki
p. 050 5948 712
aila.martelius@nettikirje.fi

Yrjö Koskinen
p. 040 5784 724
yv.koskinen@luukku.com

Ilmi Pesonen
p. 040 7306 166
ilmi.pesonen@welho.com

KIRVESMÄKI KERHO RY

Mauri Ukkonen, puheenjohtaja
Ojahaanpolku 8 B 23
01600 Vantaa
p. 0509192629

METSÄPIRTTI ARKISTO

Mynämäen kirjasto
Yhteyshenkilöt:
Kari Ahtiainen p. 0445843107
Markku Lemmetti
02-4310956, 050-5119720
marku2@saunalahti.fi

VUOKSELA-SEURA ry

Tapio Sihvo, puheenjohtaja
Formupojantie 8, 14500 Iittala
p. 03-6765024, 040-5411502
tapio.sihvo@gmail.com

Kauko Komonen, varapj
Linvallinkatu 4 A 1, 30100 Forssa
kauko.komonen@surffi.net
p. 03-4224883, 040-5020487

Ebba Penttilä, sihteeri
Leppämäentie 5, 31300 Tammela
ebba.penttila@gmail.com
p. 03-4360136, 040-8232016

Sukututkimusasiat
Pentti Warvas,
Tervatie 25, 03100 Nummela
pentti.warvas@dnainternet.net
p. 019 - 334 606

Internet-asiat (vuoksela-seura.fi)
Tuula Nieminen
Erätie 26, 33800 Tampere
p. 03-2231400, 0400-833386